

Informator

dla rodziców dzieci
z niepełnosprawnością

POZnań*

Aneta Wojciechowska

**INFORMATOR
DLA RODZICÓW DZIECI
Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ**

Poznań 2015

POZnań*

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	5
1. Diagnoza dziecka	7
1.1. Wykaz placówek	7
2. Wczesna interwencja	15
2.1. Placówki wczesnej interwencji w Poznaniu i okolicy	16
3. Wczesne wspomaganie rozwoju	18
3.1. Placówki wczesnego wspomagania w Poznaniu i okolicy	20
4. Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego	25
5. Poradnia psychologiczno-pedagogiczna – rola i zadania	28
5.1. Wykaz poradni psychologiczno-pedagogicznych	29
6. Edukacja w przedszkolu i w szkole	34
6.1. Rodzaje edukacji	35
6.2. Publiczne przedszkola specjalne i integracyjne	38
6.3. Niepubliczne przedszkola	41
6.4. Wykaz szkół	45
7. Organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia)	56
7.1. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnością	56
8. Orzeczenie o niepełnosprawności	71
9. Świadczenia zabezpieczenia społecznego	73
9.1. Świadczenie pielęgnacyjne	73
9.2. Zasiłek pielęgnacyjny	74
9.3. Specjalny zasiłek opiekuńczy	74
9.4. Świadczenia pieniężne, zależne od dochodów	75
10. Wsparcie finansowe z pomocy społecznej	76
10.1. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu i jego filie	76
11. Rehabilitacja społeczna	78
11.1. Dofinansowanie do pobytu na turnusie rehabilitacyjnym	78
11.2. Dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego	79
11.3. Dofinansowanie zapotrzebowania w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	80
11.4. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych	81
11.5. Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych	82
11.6. Program Aktywny Samorząd	83

Spis treści

12. Specjalistyczne usługi opiekuńcze	85
12.1. Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze.....	86
13. Ulgi i uprawnienia	87
13.1. Komunikacja miejska	87
13.2. PKP, PKS, linie lotnicze.....	87
13.3. Bezpłatny transport do placówek oświatowych.....	88
13.4. Karta parkingowa.....	89
13.5. Strefa płatnego parkowania	90
13.6. Podatki	90
13.7. Usługi pocztowe	90
13.8. Usługi telekomunikacyjne	90
13.9. Abonament RTV	91
13.10. Kultura i rozrywka	91
13.11. Opłata paszportowa	91
13.12. Pies asystujący i opłata za posiadanie psów	91
13.13. Ulga w opłacie za żłobek	92
13.14. Dostęp do tłumacza języka migowego	92
13.15. Korespondencja urzędowa w piśmie punktowym Braille'a	92

WPROWADZENIE

Każdy rodzic, który oczekuje na dziecko, wyobraża sobie, jak będzie wyglądało, do jakiej szkoły będzie uczęszczało, kim zostanie, gdy dorośnie.

Wizja przyszłości jest zazwyczaj piękna i kolorowa, bez problemów i porażek. Zdarza się jednak, że rodzice dowiadują się – już w trakcie ciąży lub tuż po urodzeniu się dziecka, a czasami w późniejszym okresie – że ich potomek nie rozwija się prawidłowo, że występują u niego nieprawidłowości w rozwoju, np. zespół genetyczny, poważne uszkodzenie wzroku bądź słuchu, niepełnosprawność ruchowa.

Każdy z rodziców na swój własny sposób przeżywa „utrata” wymarzonego dziecka, każdy na swój własny sposób zaczyna sobie radzić w takiej sytuacji. Zachowanie rodziców i ich emocje różnią się między sobą, jednak wspólny jest ich cel: poszukiwanie pomocy, wsparcia, metod leczenia, terapii i usprawniania dziecka.

Rodzice dzieci z niepełnosprawnością każdego dnia zmagają się z codziennością i nową rolą. Funkcjonowanie rodziny bardzo często ulega zmianie. Dziecko z niepełnosprawnością często staje się członkiem rodziny, wokół którego toczy się całe życie. Wiele matek rezygnuje z pracy, aby zająć się dzieckiem, a ojciec staje się jedynym żywicielem rodziny. Często matka w związku z tym bierze na swoje barki nie tylko trud opieki, ale również – a nierzadko przede wszystkim – usprawniania dziecka.

Informator ten powstał z myślą o rodzinach, które wychowują dziecko z niepełnosprawnością. Jego celem jest przekazanie jak największej liczby informacji dotyczących organizacji wczesnych oddziaływań terapeutycznych, edukacji dziecka z niepełnosprawnością na terenie Poznania i okolic, ale także wsparcia finansowego oferowanego przez państwo.

Nadrzędnym celem jest wskazanie miejsc, w których rodzice dzieci z niepełnosprawnością mogą szukać wsparcia, a także przedstawienie placówek edukacyjnych.

dr Aneta Wojciechowska

1. DIAGNOZA DZIECKA

Podejmując rozważania nad rozpoznaniem problemu rozwojowego u dziecka, należy podkreślić, że dla prawidłowego przebiegu oddziaływań terapeutycznych i możliwości jak najlepszego usprawniania dziecka ogromne znaczenie ma szybka i trafna diagnoza. W wielu przypadkach to na tym etapie rodzice uzyskują wiele sprzecznych informacji, co często wynika ze złożonego problemu, który występuje u dziecka.

Diagnoza powinna być zawsze wieloaspektowa, opracowana przez zespół specjalistów – z jednej strony z obszaru medycznego (lekarzy, fizjoterapeutów), z drugiej zaś – z obszaru psychologiczno-pedagogiczno-logopedycznego. Warto pamiętać, że nie ma określonego wieku, w którym dziecko może bądź powinno trafić do logopedy czy psychologa. Dzieci z różnymi zaburzeniami bądź opóźnieniem w rozwoju powinny być pod stałą opieką zarówno medyczną, jak i pozamedyczną (pedagog specjalny, psycholog, logopeda, neurologopeda). Oba te obszary powinny wzajemnie się uzupełniać i dążyć do jak najlepszego i najszybszego zdiagnozowania problemu rozwojowego u dziecka.

Wczesna ocena stanu zdrowia zarówno w przypadku dzieci przedwczesnie urodzonych, jak i tych, które wykazują jakieś opóźnienie w rozwoju obserwowane przez rodziców, powinna być jak najszybciej konsultowana ze specjalistami.

1.1. Wykaz placówek

Poradnia Neonatologiczna i Pediatria w Ginekologiczno-Położniczym Szpitalu Klinicznym Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu

ul. Polna 33, 60-535 Poznań

tel. 61 841 92 24

www.gpsk.am.poznan.pl (zakładka: „Poradnie”, dalej „Opisy poradni”)

W poradni przyjmowane są w ramach kontraktu z NFZ noworodki oraz dzieci do 18. roku życia. Poza świadczeniami z NFZ poradnie oferują punkt szczepień oraz diagnostykę USG (między innymi USG jamy brzusznej, serca, układu moczowego, przestrzeni zaotrzewnowej, tarczycy, jąder, USG przeziemiączkowe, USG stawów biodrowych).

Przychodnia Medycyny Wieku Rozwojowego

ul. Sporna 16, 61-709 Poznań

tel. 61 852 44 91

www.szoz.pl (zakładka: „Przychodnie specjalistyczne”)

W skład Przychodni wchodzi:

- Poradnia Alergologiczna,
- Poradnia Chorób Płuc i Gruźlicy,
- Poradnia Chorób Zakaźnych,
- Poradnia Dermatologiczna,
- Poradnia Endokrynologiczna,
- Poradnia Gastroenterologiczna,
- Poradnia Hematologiczna,
- Poradnia Kardiologiczna,
- Poradnia Laryngologiczna,
- Poradnia Logopedyczna,
- Poradnia Nefrologiczna,
- Poradnia Neurologiczna,
- Poradnia Okulistyczna,
- Poradnia Patologii Noworodków i Wcześnieaków,
- Poradnia Preluksacyjna,
- Poradnia Ortopedyczna i Wad Postawy.

Przychodnia Medycyny Wieku Rozwojowego udziela świadczeń medycznych na rzecz pacjentów do 18. roku życia.

Przychodnia Medycyny Wieku Rozwojowego przy Specjalistycznym Zespole Opieki Medycznej nad Matką i Dzieckiem w Poznaniu

ul. Krysiewicza 7/8, 60-825 Poznań

tel. 61 850 62 00

www.szoz.pl (zakładka: „Przychodnie specjalistyczne”)

W skład Przychodni wchodzi:

- Poradnia Chirurgiczna,
- Poradnia Ortopedyczna i Wad Postawy,
- Poradnia Reumatologiczna.

Poradnie przy Szpitalu Klinicznym im. K. Jonschera Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu

ul. Szpitalna 27/33, 60-572 Poznań

tel. 61 849 14 30, 504 805 561

www.sk5.am.poznan.pl (zakładka: „Poradnie”)

Preferowaną formą rejestracji jest droga elektroniczna pod adresem e-mail:
poradnia@skp.ump.edu.pl.

W skład Poradni wchodzi:

- Poradnia Alergologiczna,
- Poradnia Hepatologiczna,
- Poradnia Kardiochirurgiczna,
- Poradnia Kardiologiczna,
- Poradnia Laryngologiczna,
- Poradnia Metaboliczna,
- Poradnia Nefrologiczna,
- Poradnia Chirurgiczna,
- Poradnia Neurochirurgiczna,
- Poradnia Pulmonologiczna,
- Poradnia Urologiczna,
- Poradnia Audiologiczna,
- Poradnia Endokrynologiczna,
- Poradnia Reumatologiczna,
- Poradnia Diabetologiczna,
- Poradnia Gastroenterologiczna.

Centrum Genetyki Medycznej Genesis

ul. Grudzieniec 4
60-601 Poznań
tel. 61 848 40 38, infolinia 601 305 306
e-mail: cgm@genesis.pl
www.genesis.pl

Poradnia Neurologii Dzieci i Młodzieży przy Szpitalu Klinicznym im. H. Święcickiego Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

ul. Przybyszewskiego 49, 60-355 Poznań
wejście M, poziom 0
tel. 61 869 1215
www.spsk2.pl (zakładka: „Poradnie”)

KIND oddział Poznań (profilaktyka, badanie słuchu, aparaty słuchowe)

1. KIND oddział Poznań

ul. Ogrodowa 9
61-821 Poznań
tel. 61 853 72 11
www.kind.com

2. KIND oddział Poznań

Ośrodek Rehabilitacji Laryngologicznej Uniwersytetu Medycznego
w Poznaniu
ul. Rokietnicka 2a
60-806 Poznań
tel. 61 861 60 24

3. KIND oddział Poznań

Poradnia Audiologiczno-Foniatryczna, Poradnia Logopedyczna, Poradnia Otolaryngologiczna, Rehabilitacja Słuchu i Mowy
ul. Grunwaldzka 64
60-311 Poznań
tel. 61 862 12 92

Poradnia Otolaryngologiczna

ul. Dolna Wilda 16, wejście A
61-552 Poznań
tel. 61 833 77 90
e-mail: laryngologia@laryngologia.pl
www.laryngologia.pl

Poradnia Otolaryngologiczna i Foniatryczna

ul. 28 Czerwca 1956 r. 149, 61-522 Poznań
poradnia I piętro
tel. 61 833 08 55
e-mail: laryngologia@laryngologia.pl
www.laryngologia.pl

Specjalistyczna Poradnia Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu NZOZ

ul. Żydowska 35A
61-761 Poznań
tel. 61 852 44 76

PORADNIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Drogi Rodzicu!

Wizyta u psychiatry nie wymaga skierowania. Poradnie Zdrowia Psychicznego nie są objęte rejonizacją. Do psychologa i logopedy potrzebne jest skierowanie od lekarza rodzinnego.

Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Specjalistycznym Ośrodku Terapii i Promocji Zdrowia Psychicznego „Zdrowie Psychiczne”

ul. Świt 47/49
60-375 Poznań
tel. 61 861 60 80

www.zdrowiepsychiczne.com.pl (zakładka: „Ośrodek dla Dzieci i Młodzieży”)

Zakres świadczeń

W poradni podejmowane jest leczenie i opieka nad osobami między innymi z: zaburzeniami psychicznymi i zachowania (np. spowodowanymi używaniem substancji psychoaktywnych), ze schizofrenią, zaburzeniami nastroju, zaburzeniami nerwicowymi, zaburzeniami osobowości, z niepełnosprawnością intelektualną, z całościowymi zaburzeniami rozwoju (między innymi z autyzmem, z zespołem Aspergera), z zaburzeniami emocjonalnymi oraz dotyczącymi zachowania u dzieci i młodzieży.

W poradni znajdują się ponadto:

- Poradnia Neurologiczna dla dzieci z uszkodzeniami ośrodkowego obwodowego układu nerwowego,
- Poradnia Logopedyczna, która zajmuje się diagnozą i terapią zaburzeń mowy,
- Pracownia Fizjoterapii dla dzieci, w której podejmowane jest usprawnianie ruchowe dzieci z uszkodzeniami ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego, korekta wad postawy oraz zabiegi fizjoterapeutyczne.

Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Specjalistycznym Ośrodku Terapii i Promocji Zdrowia Psychicznego „Zdrowie Psychiczne”

os. Przyjaźni 134, 60-686 Poznań

tel. 61 823 07 91

www.zdrowiepsychiczne.com.pl

(zakładka: „Ośrodek dla Dzieci i Młodzieży”)

Zakres świadczeń

W poradni podejmowane jest leczenie i opieka nad osobami między innymi z: zaburzeniami psychicznymi, zaburzeniami nerwicowymi, zaburzeniami zachowania.

Poradnia oferuje też diagnozę psychologiczną, psychoterapię oraz interwencję kryzysową.

W poradni znajdują się także:

- Poradnia Logopedyczna, która zajmuje się diagnozą i terapią zaburzeń mowy,
- Pracownia Fizjoterapii dla dzieci, w której podejmowane jest usprawnianie ruchowe dzieci z uszkodzeniami ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego, korekta wad postawy oraz zabiegi fizjoterapeutyczne.

Jeżyckie Centrum Zdrowia Psychicznego

ul. Litewska 8, 60-605 Poznań

tel. 61 841 79 67

www.psychiatria-poradnie.pl

Zakres świadczeń

- porady psychologiczne, w ramach których dokonuje się diagnozy oraz ustalenia planu terapeutycznego,
- psychoterapia: indywidualna, rodzinna, grupowa,
- porady psychiatryczne – diagnoza oraz leczenie nerwic, zaburzeń zachowania, ADHD, zaburzeń rozwojowych, moczenia nocnego i innych zaburzeń z obszaru zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

Niepubliczna Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży

ul. Opolska 58, 61-433 Poznań

tel. 61 832 53 47

Zakres świadczeń

Poradnia oferuje konsultacje u:

- psychiatry dzieci i młodzieży,
- psychologa.

Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w NSZOZ Termedica

os. Bolesława Chrobrego 101, budynek C, 60-682 Poznań

tel. 61 820 80 60

e-mail: przychodnia@termedica.pl

www.termedica.pl

Zakres świadczeń

Poradnia oferuje pomoc dzieciom, które:

- są nadpobudliwe, często się złością lub płaczą, łatwo ulegają rozdrażnieniu,
- mają problemy z samodzielnym zasypianiem, są lękliwe, miewają koszmary,
- mają problemy z jedzeniem,
- bardzo źle znoszą rozłąkę z opiekunem,
- moczą się w nocy,
- są bardzo bojaźliwe,
- mają problemy z nauką w szkole,
- nie potrafią nawiązać kontaktów z rówieśnikami (np. z powodu agresji bądź nadmiernej wstydlivości),
- sprawiają kłopoty w wychowaniu.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Lecznico-Rehabilitacyjny „Zawsze Razem”

os. Jana III Sobieskiego 109, 60-688 Poznań

tel. 61 823 58 41

tel. kom. 609 803 359

www.nzoz-zawsze-razem.za.pl

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Lecznico-Rehabilitacyjny „Zawsze Razem” oferuje rehabilitację dzieci i młodzieży w formie pobytów dziennych i ambulatoryjnych porad.

Zakres świadczeń

- fizjoterapia z wykorzystaniem metod: Vojty, NDT-Bobath, PNF, Integracji sensomotorycznej, Dennisona, Medical Taping,
- zabiegi fizjoterapeutyczne,
- nauka podstawowych umiejętności życia codziennego, nauka samoobsługi,
- realizowanie programu szkolnego,
- prowadzenie terapii zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń zachowania za pomocą metody terapii ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne, arteterapii, muzykoterapii, technik relaksacyjnych i metod M.Ch. Knillów,
- prowadzenie terapii zaburzeń mowy.

Drogi Rodzicu!

Jeżeli w wyniku postępowania diagnostycznego u Twojego dziecka zostało rozpoznane zaburzenie rozwoju, Twoje dziecko powinno zostać jak najszybciej objęte pomocą terapeutyczną, rehabilitacyjną i edukacyjną.

Składają się na nią świadczenia zdrowotne, edukacyjne (dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) oraz pomocy społecznej, które przedstawione zostaną w kolejnych rozdziałach Informatora.

System opieki zdrowotnej w Polsce obejmuje pomocą specjalistyczną osoby z niepełnosprawnością. Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ) zawiera umowy na świadczenie usług zdrowotnych dla osób z niepełnosprawnością. Usługi te są kontraktowane w ramach różnych poradni zdrowia. Także Poradnie Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży mogą zakontraktować świadczenia zdrowotne dla osób z niepełnosprawnością, jeżeli prowadzą odpowiednie programy terapeutyczne.

NFZ zawiera kontrakty na świadczenia również z niepublicznymi poradniami (niepublicznymi zakładami opieki zdrowotnej NZOZ), prowadzonymi przez organizacje pozarządowe (stowarzyszenia i fundacje) oraz podmioty prywatne.

W celach informacyjnych bądź spornych związanych z funkcjonowaniem placówek finansowanych przez NFZ warto kontaktować się z:

Wielkopolskim Oddziałem Wojewódzkiego NFZ

bezpłatna infolinia: 0 800 800 805

tel. 61 850 60 00

www.nfz-poznan.pl

Biurem Rzecznika Praw Pacjenta

ul. Młynarska 46

01-171 Warszawa

infolinia: 800 190 590

(od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00–21.00)

e-mail: sekretariat@bpp.gov.pl

www.bpp.gov.pl

2. WCZESNA INTERWENCJA

Na podstawie Programu Rządowego z 2005 roku określanego jako „wczesna wielospecjalistyczna, kompleksowa, skoordynowana i ciągła pomoc dziecku zagrożonemu niepełnosprawnością lub niepełnosprawnemu oraz jego rodzinie” – Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Socjalnej – rozpoczęto w Polsce działania skierowane na wczesną diagnozę i wczesną interwencję w stosunku do dzieci z zaburzonym rozwojem bądź zagrożonych zaburzeniem rozwoju.

Każdy rodzic zaniepokojony rozwojem swojego dziecka, brakiem postępów w rozwoju bądź w sytuacji, kiedy u dziecka pojawiają się niezrozumiałe dla rodzica zachowania, ma prawo zgłosić się do ośrodka wczesnej interwencji. Wczesna interwencja określana jest jako „szereg wielospecjalistycznych oddziaływań diagnostycznych i terapeutycznych, podjętych w stosunku do dziecka i jego rodziny, mających na celu jak najszybsze wykrywanie trudności rozwojowych i minimalizowanie ich, tak aby dziecko uzyskało możliwie najlepszy dla niego rozwój w sferze ruchowej, intelektualnej, emocjonalnej i społecznej”.

Potrzeba wczesnych oddziaływań jest niezależna od przyczyny danego zaburzenia ani też nie wyznacza momentu, od kiedy można je podjąć. Powinny być dostępne od pierwszych tygodni życia dziecka – gdy tylko rodzice zauważą nieprawidłowości w rozwoju swojego dziecka.

Wczesne podjęcie specjalistycznych działań ma ogromne znaczenie dla rozwoju dziecka. Przemawia za tym przede wszystkim duża plastyczność układu nerwowego, co z kolei ma znaczenie w większej podatności małych dzieci na oddziaływanie terapeutyczne, na poprawę ich funkcjonowania, możliwości zatrzymania nieprawidłowości w rozwoju, a także usunięciu powstałych już nieprawidłowych wzorców zachowania. Pozwala także wyzwolić potencjał rozwojowy u dziecka, podkreślić jego mocne strony.

Ośrodki wczesnej interwencji są placówkami podlegającymi pod Narodowy Fundusz Zdrowia. Są to więc oddziaływania w obszarze medycznym.

Ośrodki wczesnej interwencji pomagają dzieciom od narodzin do 7. roku życia oraz ich rodzinom.

Drogi Rodzicu!

Dziecko, które korzysta z oddziaływań w ramach wczesnej interwencji, może jednocześnie korzystać z terapii i rehabilitacji w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju. Może także równocześnie uczęszczać do przedszkola (w tym do przedszkola integracyjnego bądź specjalnego). Przyjęcie do ośrodka wczesnej interwencji odbywa się na podstawie skierowania od lekarza rodzinnego, pediatry, neurologa bądź lekarza innej specjalności, który uzna, że dziecko wymaga kompleksowego wsparcia rozwoju.

Wczesna interwencja skierowana jest między innymi do dzieci:

- z wysokiego ryzyka ciąży-porodowego,
- przedwcześnie urodzonych,
- z uszkodzeniami ośrodkowego układu nerwowego,
- z wadami genetycznymi, mutacjami chromosomowymi, aberracjami chromosomowymi,
- z wrodzonymi wadami rozwojowymi układu nerwowego (np. przepukliną oponowo-rdzeniową, wodogłowie),
- z opóźnionym dojrzewaniem odruchów bezwarunkowych,
- z zaburzeniami metabolicznymi obciążającymi układ nerwowy,
- z mikrozaburzeniami czynności mózgu,
- z padaczką,
- z opóźnieniem rozwoju spowodowanym różnymi nieprawidłowościami i o różnej przyczynie.

2.1. Placówki wczesnej interwencji w Poznaniu i okolicy

Óśrodek Rehabilitacji Diennej dla Dzieci przy Ginekologiczno-Położniczym Szpitalu Klinicznym Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu

ul. Polna 33, 60-535 Poznań

tel. 61 841 92 24

www.gpsk.am.poznan.pl (zakładka: „Opisy poradni”)

W ramach Óśrodka Rehabilitacji Diennej dla Dzieci prowadzona jest także

Poradnia Logopedyczna dla Noworodków, Niemowląt i Małych Dzieci

ul. Polna 33

60-535 Poznań

tel. 61 841 92 24

www.gpsk.am.poznan.pl (zakładka: „Opisy poradni”)

Óśrodek Wczesnej Interwencji

ul. św. Szczepana 7a

61-465 Poznań

tel. 61 832 53 73, tel. kom. 665 333 968

www.psoupoznan.prv.pl (zakładka: „OWI”)

Óśrodek oferuje pomoc dzieciom z niepełnosprawnością ruchową, z zaburzeniami rozwoju mowy, z globalnym opóźnionym rozwojem.

Ośrodek Wczesnej Interwencji w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej – Dzienny Ośrodek Rehabilitacyjny „Bartek”

os. Piastowskie 42, 61-152 Poznań

tel. 61 877 13 11

www.przedzkolebartek.org (zakładka: „Ośrodek Rehabilitacyjny”)

Pomoc oferowana wcześniakom i niemowlętom z: obciążonym wywiadem okołoporodowym, zaburzeniami neurologicznymi, schorzeniami genetycznymi, z asymetrią rozwojową.

NZOZ Specjalistyczny Ośrodek SILOE

ul. Górna Wilda 99d, 61-576 Poznań

tel. 61 833 72 50

e-mail: siloe@osrodeksiloe.pl

www.osrodeksiloe.pl

Ośrodek oferuje pomoc dzieciom i młodzieży (częściowo odpłatnie) z opóźnionym rozwojem psychoruchowym.

Przychodnia Medycyny Wieku Rozwojowego działająca w ramach ZOZ Specjalistycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem w Poznaniu

ul. Kryszewicza 7/8, 61-834 Poznań

tel. 61 850 62 00

e-mail: sekretariat@szoz.pl

www.szoz.pl (zakładka: „Przychodnie specjalistyczne”)

Specjalistyczna Poradnia Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu NZOZ

ul. Żydowska 35a, 61-761 Poznań

tel. 61 852 44 76

Ośrodek Wczesnej Interwencji Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski im. Leszka Grajka

os. Kościuszkowców 13, 62-020 Swarzędz

tel. 61 651 52 86

e-mail: spdst@wp.pl

www.spdst.org.pl

3. WCZESNE WSPOMAGANIE ROZWOJU

Wczesne wspomaganie rozwoju realizowane jest na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci (Dz.U. 2013, poz. 1257).

Rozporządzenie wskazuje, w jaki sposób należy organizować wczesne wspomaganie rozwoju dzieci, którego celem ma być pobudzenie rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole, zarówno w obszarze psychoruchowym, jak i społecznym. Dokument ten wskazuje także, jakie kwalifikacje powinna posiadać osoba prowadząca wczesne wspomaganie i w jaki sposób organizować formy wsparcia dla dziecka i jego rodziny.

Drogi Rodzicu!

Działania te są działaniami z obszaru oświatowego. Dziecko, które korzysta z oddziaływań terapeutycznych, rehabilitacyjnych w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju, może jednocześnie korzystać z oddziaływań w ramach wczesnej interwencji. Może także równocześnie uczęszczać do przedszkola (w tym do przedszkola integracyjnego bądź specjalnego). Wczesne wspomaganie rozwoju skierowane jest do rodzin dziecka z niepełnosprawnością oraz małych dzieci do momentu rozpoczęcia realizacji obowiązku szkolnego.

Wczesne wspomaganie może być organizowane w:

- przedszkolu i w szkole podstawowej, w tym w specjalnych,
- w innych formach wychowania przedszkolnego,
- w ośrodkach,
- w publicznej i niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej.

Realizacja wczesnego wspomaganie rozwoju odbywa się na podstawie wniosku rodziców i wydanej przez placówkę opinii stwierdzającej konieczność prowadzenia takich zajęć przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną. Zanim dziecko będzie mogło uczęszczać na zajęcia terapeutyczne w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju, musi być zgłoszone do rejonowej poradni psychologiczno-pedagogicznej (bądź poradni specjalistycznej, o których mowa dalej) w celu zdiagnozowania występujących problemów w rozwoju. Diagnozy potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dokonują specjaliści w poradni psychologiczno-pedagogicznej. W diagnozie uczestniczą specjaliści, np. pedagog specjalny, psycholog, logopeda. Zespół orzekający na wniosek rodziców wydaje opinię o wczesnym wspomaganie

rozwoju, na której podstawie dziecko i jego rodzina przyjmowani są pod opiekę Zespołu Wczesnego Wspomagania Rozwoju.

Zajęcia w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju prowadzone są indywidualnie z dzieckiem i jego rodziną. W przypadku dzieci, które ukończyły 3. rok życia, zajęcia w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju mogą być prowadzone w grupach liczących 2 lub 3 dzieci, z udziałem ich rodzin, a w przypadku dzieci, które nie ukończyły 3. roku życia, zajęcia mogą być realizowane w domu dziecka.

Zajęcia realizowane w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju na podstawie opinii o wczesnym wspomaganie rozwoju są bezpłatne.

Drogi Rodzicu!

Posiadanie przez dziecko orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego na czas edukacji przedszkolnej nie wyklucza możliwości korzystania z zajęć organizowanych w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju. Dziecko może równocześnie uczęszczać do przedszkola i na zajęcia z wczesnego wspomaganie rozwoju, a także z wczesnej interwencji (w ramach NFZ).

W skład Zespołu Wczesnego Wspomagania Rozwoju wchodzi osoby posiadające przygotowanie do pracy z małymi dziećmi o zaburzonym rozwoju psychoruchowym:

- pedagog posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju niepełnosprawności dziecka, w szczególności: pedagog specjalny, tyflopedagog lub surdopedagog,
- psycholog,
- logopeda,
- inni specjaliści – w zależności od potrzeb dziecka i jego rodziny.

Zakres działań w stosunku do dziecka:

- rozwój motoryczny,
- stymulacja polisensoryczna,
- rozwój mowy i języka,
- wczesna terapia logopedyczna,
- orientacja i poruszanie się w przestrzeni,
- usprawnianie widzenia,
- usprawnianie słuchu,
- umiejętności samoobsługowe,
- funkcjonowanie w środowisku.

Zakres działań w stosunku do rodziny:

- rozpoznawanie zachowań dziecka,
- odpowiednia interpretacja zachowań dziecka,
- prawidłowe reagowanie na zachowania dziecka,
- instruktaż i poradnictwo w zakresie działań rewalidacyjnych,
- informowanie o potrzebie wyposażenia dziecka w niezbędny sprzęt, pomoce i inne przedmioty.

Zajęcia w ramach wczesnego wspomagania organizuje się w wymiarze od 4 do 8 godzin w miesiącu, w zależności od możliwości psychofizycznych i potrzeb dziecka.

3.1. Placówki wczesnego wspomagania w Poznaniu i okolicy

Drogi Rodzicu!

Część placówek – szczególnie przedszkola – realizuje wczesne wspomaganie rozwoju tylko dla dzieci objętych opieką w danym przedszkolu. Każda z placówek oferuje różne formy pomocy dla dzieci z niepełnosprawnością. Pamiętaj, że aby uzyskać pomoc, dziecko musi posiadać opinię o wczesnym wspomaganiu rozwoju wydaną przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

Żłobek i Przedszkole Montessori

ul. Czeremchowa 27

61-474 Poznań

tel. 61 830 02 40

tel. kom. 601 441 873

e-mail: przedszkole@montessori.poznan.pl

www.montessori.poznan.pl

Przedszkole realizuje wczesne wspomaganie także dla dzieci nieobjętych opieką w przedszkolu.

Przedszkole Specjalne nr 164

ul. Libelta 35

61-707 Poznań

tel. 61 853 23 16

www.przedszkolespecjalne164.pl

Przedszkole Integracyjno-Terapeutyczne „Miś”

ul. Berwińskiego 2/4

60-765 Poznań

tel. 61 222 54 38

e-mail: przedszkole1@misprzedszkole.pl

kontakt@misprzedszkole.pl

www.poznan-ber.przedszkoleintegracyjnemis.pl

Przedszkole realizuje wczesne wspomaganie także dla dzieci nieobjętych opieką przedszkola.

Przedszkole nr 73 „Zielony Gaik”

z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi

os. Czecha 140

61-292 Poznań

tel. 61 877 65 31

e-mail: p73@poznan.interklasa.pl

www.p73poznan.szkolnastrona.pl

Przedszkole nr 53 im. Koszałka Opałka

z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi

os. Lecha 14

61-293 Poznań

tel. 61 877 78 71

e-mail: przedszkole53@poczta.onet.pl, p53@poznan.interklasa.pl

www.przedszkole53.edu.pl

Akademia Ciekawskiej prof. Sówki

Przedszkole Niepubliczne i Punkt Przedszkolny:

1. Oddział Milusin

ul. Bogusza 8a, 61-608 Poznań

2. Oddział Milusin Przedszkole Integracyjno-Terapeutyczne

ul. Biegańskiego 36

61-680 Poznań

tel. kom. 507 117 011

www.ciekawskasowka.pl

Saplings Educating for life Niepubliczny Punkt Przedszkolny dla dzieci z autyzmem

ul. Przemysłowa 68

61-541 Poznań

tel. 61 223 04 78, tel. kom. 533 983 234

www.saplings.com.pl

Niepubliczne Punkty Przedszkolne „Szkółka małego dziecka”:

– ul. Frezjowa 22, 60-175 Poznań-Junikowo,

– ul. Szelałgowska 22, 61-626 Poznań-Winogrody,

– os. Na Murawie 5b/10, 61-655 Poznań-Winogrody,

– ul. Południowa 60, 62-064 Plewiska.

tel. kom. 509 445 939, 519 181 856

www.szkołkamalegodziecka.pl

Przedszkole realizuje wczesne wspomaganie także dla dzieci nieobjętych opieką punktów przedszkolnych „Szkółka małego dziecka”.

Zespół Szkół Specjalnych nr 103 w Poznaniu

ul. Rycerska 43, 60-345 Poznań

tel. 61 867 97 27, 61 867 32 01, tel. kom. 693 43 99 15

e-mail: dyrekcja@zss103.pl

www.zss103.eu/pl

Zespół Szkół Specjalnych nr 107

ul. Dąbrowskiego 73, 60-523 Poznań

tel. 61 847 31 56

e-mail: zs107@poczta.onet.pl

www.szkoła107-poznan.pl

Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych nr 1:

– ul. Trybunalska 17, 60-325 Poznań, tel. 61 865 82 60,

– ul. Mickiewicza 30, 60-836 Poznań, tel. 61 847 30 39.

e-mail: ppp1poznan@wp.pl

www.ppp1.poznan.pl

(dla dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu)

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niestyszających w Poznaniu

ul. Bydgoska 4a, 61-127 Poznań

tel. 61 877 57 19

e-mail: sekretariat@oswpoznan.pl, www.slysze.edu.pl

(dla dzieci niedosłyszących i niesłyszących)

Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy Emeda sp. z o.o.

ul. Bosa 15, 60-125 Poznań

tel. 61 222 00 04, tel. kom. 530 233 599

e-mail: orewemedea@emedea.pl

www.orew.emedeapl

Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy im. bł. Sancji Szymkowiak

ul. św. Rocha 16a, 61-142 Poznań

tel. 61 875 33 60

e-mail: orwsancja@op.pl

www.orwsancja.pl

Niepubliczne Przedszkole „Bajkowa Kraina”

ul. Tulipanowa 3, 63-004 Tulce k. Poznania

tel. 61 872 73 15, tel. kom. 605 230 391

e-mail: poczta@bajkowa.com

www.bajkowa.com

Niepubliczny Specjalny Punkt Przedszkolny „La Familia”

ul. Cieszkowskiego 100/102a, 62-020 Swarzędz

tel. kom. 668 462 889, 604 061 026

www.lafamilia.com.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

– działa na teren Komornik

ul. Jana Żupańskiego 2, 62-040 Puszczykowo

tel. 61 224 51 68, tel. kom. 797 523 252

e-mail: ppppuszczykowo@powiat.poznan.pl

www.poradnie.powiat.poznan.pl

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Mosinie

ul. Kościelna 2

62-050 Mosina

tel. 61 813 24 69

e-mail: soswmosina@powiat.poznan.pl

www.soswmosina.powiat.poznan.pl

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych im. Synów Pułku

pl. Przemysława 9

62-005 Owińska

tel. 61 812 04 86

e-mail: biuro@niewidomi.edu.pl

www.niewidomi.edu.pl

(dla dzieci niedowidzących i niewidomych)

4. ORZECZENIE O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO

Dziecko z niepełnosprawnością, aby mogło zostać włączone w system edukacji przedszkolnej, a dalej szkolnej, musi posiadać orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Taki dokument pozwala na przyjęcie dziecka z niepełnosprawnością do placówek terapeutycznych, integracyjnych bądź specjalnych.

Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydawane jest przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną dla dzieci z następującą niepełnosprawnością (według rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, Dz.U. 2015 poz. 1113):

- niesłyszących i słabosłyszących,
- niewidomych i słabowidzących,
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
- z upośledzeniem umysłowym (w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym),
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- z niepełnosprawnością sprzężoną.

Drogi Rodzicu!

Rozpoznanie–diagnoza „upośledzenie umysłowe”, które funkcjonuje w orzecznictwie, oznacza to samo co termin „niepełnosprawność intelektualna”, który jest stosowany w praktyce pedagogicznej (np. w opisie działań przedszkoli, placówek i gabinetów zajmujących się oddziaływaniami terapeutycznymi). Poradnie psychologiczno-pedagogiczne muszą w orzeczeniu wpisać rozpoznanie dziecka zgodnie z pojęciami stosowanymi w rozporządzeniu. Przy opisie placówek oświatowych i wskazaniu rodzaju niepełnosprawności stosowane jest pojęcie „niepełnosprawność intelektualna”, które jest równoznaczne z „upośledzeniem umysłowym” zgodnie z pojęciem z rozporządzenia.

Orzeczenie wydawane jest przez rejonową publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną w zależności od miejsca zamieszkania bądź adresu przedszkola/szkoły, do której uczęszcza dziecko. Orzeczenie jest

wydawane na czas określony, to znaczy rok szkolny, etap edukacyjny lub okres edukacji w danej placówce (np. na okres edukacji w przedszkolu).

Pierwsze orzeczenie wydawane jest na okres przedszkolny (od około 3. roku życia dziecka).

Po zakończeniu każdego etapu edukacyjnego rodzic musi zgłosić się z dzieckiem do poradni w celu wydania orzeczenia na kolejny etap edukacyjny.

Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydawane jest na wniosek rodziców. Do wniosku o wydanie dokumentu (wnioski często są do pobrania na stronach internetowych poradni psychologiczno-pedagogicznych) należy dołączyć zaświadczenie od lekarza o występującym zaburzeniu. Jeśli dziecko ma więcej niż jedną niepełnosprawność, np. niepełnosprawność ruchową i niepełnosprawność wzrokową, należy dostarczyć zaświadczenie od lekarza o występowaniu obu zaburzeń. Jest to konieczne do wydania orzeczenia ze względu na niepełnosprawność sprzężoną. Zaświadczenie lekarskie musi być wydane przez lekarza specjalistę, np. w przypadku uszkodzeń wzroku – okulistę; słuchu – laryngologa/audiologa; autyzmu, zespołu Aspergera – psychiatrę/neurologa; niepełnosprawności intelektualnej (upośledzenie umysłowe) – psychiatrę/neurologa; niepełnosprawności ruchowej bądź afazji – neurologa. Warto także dostarczyć inne dokumenty, takie jak opinie z przedszkola lub szkoły oraz opinie od specjalistów, do których dziecko uczęszcza.

Drogi Rodzicu!

To Ty podejmujesz decyzję o przekazaniu orzeczenia do placówki oświatowej.

Dokument, który otrzymują rodzice, nie może być przekazany przez poradnię do placówki, do której uczęszcza dziecko. W sytuacji, gdy rodzic nie zdecyduje się przekazać dokumentu placówce, dziecko nie może być objęte specjalistyczną pomocą na terenie przedszkola/szkoły.

Na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dziecko zostaje objęte specjalistycznymi oddziaływaniami (np. zajęcia z psychologiem, logopedą, fizjoterapeutą, terapeutą integracji sensorycznej). Placówka dostosowuje metody, a także formy pracy do wskazanych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego zawiera:

- dane dziecka i rodziców,
- adres poradni oraz dane pracowników wchodzących w skład zespołu orzekającego,
- przyczynę wydania orzeczenia – rodzaj niepełnosprawności,
- okres obowiązywania dokumentu,
- zalecenia,
- uzasadnienia.

Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

Poradnia wskazuje w dokumencie rodzaj najkorzystniejszej formy kształcenia dla dziecka. Może to być:

- przedszkole: ogólnodostępne, z oddziałami integracyjnymi, integracyjne, specjalne,
- szkoła: ogólnodostępna, integracyjna, oddział integracyjny, szkoła specjalna, oddział specjalny,
- ośrodek: rewalidacyjno-wychowawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy.

W orzeczeniu znajdują się także informacje o formach terapii, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, jakie powinny być realizowane na terenie placówki, do której trafi dziecko. Formy te dostosowywane są do niepełnosprawności dziecka, np. zajęcia logopedyczne, terapia pedagogiczna, psychologiczna, terapia widzenia itp.

W dokumencie tym zespół orzekający może także wskazać warunki dostosowania kształcenia, metod, form pracy, np. konieczność wsparcia dziecka przez nauczyciela wspomagającego w klasie ogólnodostępnej, dostosowanie sposobu komunikacji z dzieckiem czy konieczność wykorzystywania odpowiednich pomocy dydaktycznych.

Rodzic ma prawo uczestniczyć w posiedzeniu zespołu orzekającego. Terminy posiedzeń zespołów orzekających podają poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Jeśli rodzic nie zgadza się z postanowieniami zespołu orzekającego, ma prawo odwołać się od orzeczenia w terminie 14 dni od momentu jego otrzymania. Odwołanie kieruje się do kuratorium oświaty za pośrednictwem poradni, która wydała orzeczenie.

5. PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA – ROLA I ZADANIA

Rolą poradni psychologiczno-pedagogicznej jest przede wszystkim objęcie opieką dziecka. Jednak zadania poradni są zdecydowanie szersze. Należą do nich:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży,
- udzielanie pomocy bezpośredniej uczniom oraz rodzicom,
- realizacja zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i innej placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno-wychowawczych,
- wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek.

Poradnia udziela pomocy poprzez:

- prowadzenie terapii dzieci i młodzieży oraz ich rodzin,
- wspieranie dzieci i młodzieży wymagających pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- udzielanie pomocy rodzicom w rozpoznawaniu potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży, a także w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych.

Poradnia psychologiczno-pedagogiczna podejmuje również działania wspierające nauczycieli w przedszkolach, szkołach, ośrodkach.

Polegają one na udzielaniu pomocy w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów, pomocy przy realizacji indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych, pomocy w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych, wyposażaniu w wiedzę dotyczącą profilaktyki zachowań u dzieci i młodzieży, a także udzielaniu merytorycznego wsparcia.

Wśród zadań poradni, dotyczących wsparcia przedszkoli i szkół we właściwej organizacji kształcenia dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością, wyróżnić należy również współpracę – na pisemny wniosek dyrektora przedszkola, szkoły czy placówki lub rodzica dziecka z niepełnosprawnością albo pełnoletniego ucznia z niepełnosprawnością – w zakresie określenia niezbędnych warunków do nauki, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych.

5.1. Wykaz poradni psychologiczno-pedagogicznych

Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych nr 1 w Poznaniu, w skład którego wchodzi:

– Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna dla Dzieci i Młodzieży z Autyzmem

(rejon: Poznań-Górczyn)

ul. Trybunalska 17, 60-325 Poznań

tel. 61 865 82 60

e-mail: ppp1poznan@wp.pl

www.ppp1.poznan.pl

W przypadku podejrzenia u dziecka zaburzenia ze spektrum autyzmu wszystkie dzieci z Poznania, niezależnie od miejsca zamieszkania i adresu placówki oświatowej, do której uczęszczają, kierowane są do poradni przy ul. Trybunalskiej 17. W poradni tej, oprócz prac zespołu, który wydaje orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, prowadzone są zespołowe diagnozy pod kątem zaburzeń ze spektrum autyzmu (autyzm i zespół Aspergera).

– Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 3

(rejon: Poznań-Jeżyce)

ul. Mickiewicza 30, 60-836 Poznań

tel. 61 847 30 39

e-mail: ppp1poznan@wp.pl

www.ppp1.poznan.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2

(rejon: Poznań-Grunwald)

ul. Sierakowska 23, 61-737 Poznań

tel. 61 852 85 58

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 4

(rejon: Poznań-Piątkowo)

os. Bolesława Chrobrego 105, 60-681 Poznań

tel. 61 823 44 31

e-mail: ppp_4@wp.pl

www.ppp4.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 5

(rejon: Poznań-Stare Miasto)
ul. Nowowiejskiego 29, 61-733 Poznań
tel. 61 852 20 62
e-mail: ppp5@poznan.interklasa.pl
www.ppp5poznan.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 6

(rejon: Poznań-Wilda)
ul. 28 Czerwca 1956 r. 296/298, 61-469 Poznań
tel. 61 832 26 22
e-mail: ppp6@interia.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 7

(rejon: Poznań-Nowe Miasto)
ul. św. Antoniego 42, 61-359 Poznań
tel: 61 872 10 50
e-mail: poradnia7@op.pl
www.poradnia7.poznan.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 8

(rejon: Poznań-Chartowo)
os. Rusa 56
61-245 Poznań
tel. 61 874 95 78
e-mail: ppp8.poznan@wp.pl
www.ppp8-poznan.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna dla Dzieci i Młodzieży ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi

(rejon: miasto Poznań)
ul. 28 Czerwca 1956 r. 296/298
61-469 Poznań
tel. 61 832 33 87
e-mail: ppp-s@o2.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Luboniu

Poradnia w Luboniu działa na terenie miasta Lubonia oraz części gminy Dopiewo (Dopiewo, Dopiewiec, Konarzewo)
ul. Żabikowska 40
62-031 Luboń
tel. 61 813 01 73
e-mail: ppplubon@powiat.poznan.pl
www.poradnie.powiat.poznan.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Luboniu

Filia w Buku – działa na terenie miasta i gminy Buk oraz części gminy Dopiewo (Dąbrówka, Dąbrowa, Skórzewo, Więckowice, Zakrzewo)
ul. Szarych Szeregów 8 (budynek gimnazjum)
64-320 Buk
tel. 61 814 02 41
e-mail: ppplubon.buk@powiat.poznan.pl
www.poradnie.powiat.poznan.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Luboniu

Filia w Suchym Lesie – działa na terenie gminy Suchy Las oraz części gminy Rokietnica (Rokietnica, Sobota, Pawłowice, Bytkowo)
ul. Szkolna 15
62-002 Suchy Las
tel. 61 811 61 22
e-mail: ppplubon.suchyl@powiat.poznan.pl
www.poradnie.powiat.poznan.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Luboniu

Filia w Tarnowie Podgórnym – działa na terenie gminy Tarnowo Podgórne oraz części gminy Rokietnica (Napachanie, Mrowino)
ul. Sportowa 1
62-080 Tarnowo Podgórne
tel. 61 816 44 20
e-mail: ppplubon.tarnowop@powiat.poznan.pl
www.poradnie.powiat.poznan.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Luboniu

Filia w Stęszewie – działa na terenie miasta i gminy Stęszew

ul. Janusza Korczaka 2

62-060 Stęszew

tel. 61 813 48 32

e-mail: ppplubon.steszew@powiat.poznan.pl

www.poradnie.powiat.poznan.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Puszczykowie

(rejon: Mosina, Komorniki, Kórnik, miasto Puszczykowo)

ul. Jana Żupańskiego 2

62-040 Puszczykowo

tel. 61 224 51 68

tel. kom. 797 523 252

e-mail: ppppuszczykowo@powiat.poznan.pl

www.poradnie.powiat.poznan.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Puszczykowie

Filia w Kórniku

ul. Poznańska 34a, 62-035 Kórnik

tel. 61 817 09 07

e-mail: ppppuszczykowo.kornik@powiat.poznan.pl

www.poradnie.powiat.poznan.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Swarzędzu

(rejon: miasto i gmina Swarzędz oraz gmina Kleszczewo)

os. Kościuszkowców 4

62-020 Swarzędz

tel. 61 817 49 51

e-mail: pppswarzedz.czerwonak@powiat.poznan.pl

www.poradnie.powiat.poznan.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Swarzędzu

Filia w Czerwonaku – działa na terenie gminy Czerwonak

ul. Poznańska 15d/83

62-028 Koziegłowy

tel. 61 812 14 54

e-mail: pppswarzedz.czerwonak@powiat.poznan.pl

www.poradnie.powiat.poznan.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Swarzędzu

Filia w Murowanej Goślinie – działa na terenie miasta i gminy Murowana Goślina

ul. Mściszewska 10

62-095 Murowana Goślina

tel. 61 812 36 21

e-mail: pppswarzedz.murowanag@powiat.poznan.pl

www.poradnie.powiat.poznan.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Swarzędzu

Filia w Pobiedziskach – działa na terenie miasta i gminy Pobiedziska

ul. Kazimierza Odnowiciela 16

62-010 Pobiedziska

tel. 61 815 46 74

e-mail: pppswarzedz.pobiedziska@powiat.poznan.pl

www.poradnie.powiat.poznan.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Swarzędzu

Filia w Kostrzynie – działa na terenie miasta i gminy Kostrzyn

ul. Braci Drzewieckich 1

62-025 Kostrzyn

tel. 61 818 98 19

e-mail: pppswarzedz.kostrzyn@powiat.poznan.pl

www.poradnie.powiat.poznan.pl

6. EDUKACJA W PRZEDSZKOLU I W SZKOLE

Każde dziecko z niepełnosprawnością ma prawo uczęszczać do placówki oświatowej i może – tak jak dzieci pełnosprawne – rozpocząć swoją edukację na etapie przedszkola.

Wybór placówki, do której będzie uczęszczać dziecko, należy do rodziców. Aby mogło ono uczęszczać do przedszkola integracyjnego, terapeutycznego, specjalnego bądź do oddziału integracyjnego w przedszkolu masowym, musi posiadać orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną. Rodzice/opiekunowie mają możliwość wybrać placówkę publiczną, mogą także skorzystać z oferty przedszkoli niepublicznych, prywatnych. Część przedszkoli niepublicznych, prywatnych, w sytuacji gdy dziecko posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, pokrywa z subwencji oświatowej czesne dziecka w tejże placówce. Jeśli rodzice decydują się nie przedstawiać placówce oświatowej orzeczenia o kształceniu specjalnym, dziecko nie może być zapisane do przedszkola specjalnego ani też do przedszkola/grupy integracyjnej z możliwością uzyskania wsparcia specjalistów w danej placówce.

Od kilku lat w Polsce następuje zmiana podejścia do edukacji osób z niepełnosprawnością, polegająca na wdrożeniu systemu **edukacji włączającej**. Polega on na włączaniu dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (dzieci z różnymi problemami w rozwoju) w normalny nurt kształcenia. Oznacza to, że dziecko z niepełnosprawnością ma prawo uczyć się w swojej rejonowej szkole i mieć zapewnione odpowiednie warunki do edukacji. Należy jednak podkreślić, że nie jest to ta sama edukacja, która nazywana jest integracyjną. Są to dwa oddzielne modele kształcenia.

W **edukacji integracyjnej** tworzy się klasy, w których uczą się dzieci pełnosprawne wraz z dziećmi z niepełnosprawnością, gdzie integruje się głównie poprzez przestrzeń. W takiej klasie pracuje nauczyciel wspomagający, mający wykształcenie zgodne z rodzajem niepełnosprawności dziecka (np. w przypadku dziecka niewidomego – tyflopedagog).

W **edukacji włączającej** z kolei nie ma nastawienia na tworzenie specjalnych warunków dla ucznia. Edukacja ma być naturalna, a każdy nauczyciel powinien mieć umiejętności związane z pracą z uczniem z niepełnosprawnością w ogólnodostępnej placówce. System ten budzi wiele kontrowersji zarówno wśród nauczycieli, jak i rodziców. W Polsce jest to model kształcenia mało znany i mało rozpowszechniony. Trudności bowiem dotyczą przede wszystkim umiejętności zarówno teoretycznych, jak i praktycznych nauczycieli, którzy nie są pedagogami specjalnymi, w stworzeniu takiego środowiska edukacyjnego, aby w pełni mogły uczyć się w nim zarówno pełnosprawne, jak i niepełnosprawne dzieci. Jest to jednak model edukacji, z którego mogą skorzystać rodzice, zapisując dziecko z niepełnosprawnością do rejonowej szkoły ogólnodostępnej. Rodzic ma takie prawo, a placówka rejonowa ma obowiązek przyjąć dziecko.

Drogi Rodzicu!

Warto się zastanowić, czy niepełnosprawność, jaką posiada Twoje dziecko, da mu możliwość pełnego rozwoju w danej placówce, z jednej strony poznawczego, z drugiej – zdecydowanie ważniejszego – społecznego i emocjonalnego. Wybierając przedszkole bądź szkołę dla swojego dziecka, warto pomyśleć o tym, czy dziecko będzie się w tej szkole dobrze czuło, czy będzie miało partnerów do zabawy, czy po prostu znajdzie się w miejscu, w którym będzie szczęśliwe.

6.1. Rodzaje edukacji

Rodzic, dokonując wyboru placówki, do której będzie uczęszczać jego dziecko, może wybrać spośród opisanych poniżej rodzajów edukacji.

Edukacja ogólnodostępna (edukacja włączająca)

Polega na tym, że dziecko z niepełnosprawnością uczęszcza do placówki razem z dziećmi pełnosprawnymi. Plusem takiej edukacji jest to, że najczęściej jest to placówka blisko miejsca zamieszkania i dziecko nie musi być dowożone do odległej placówki. Minusem takiej edukacji jest brak specjalistów na terenie placówki, a także trudności w realizacji zaleceń z orzeczenia. W takiej placówce nie ma także dodatkowego nauczyciela, który miałby wspomagać funkcjonowanie dziecka niepełnosprawnego.

Drogi Rodzicu!

Od 1 stycznia 2016 roku, w myśl najnowszego rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2015 poz. 1113), placówki oświatowe zobowiązane będą do dodatkowego zatrudniania nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej: asystenta (w przypadku klas I–III szkoły podstawowej) lub pomocy nauczyciela w przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego i szkołach ogólnodostępnych,

w których kształceniem specjalnym są objęci uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na autyzm, w tym zespół Aspergera, lub niepełnosprawność sprzężoną.

Edukacja integracyjna

Polegająca na tym, że w oddziale przedszkolnym lub szkolnym uczą się dzieci z niepełnosprawnością wraz z dziećmi pełnosprawnymi. Takie oddziały tworzone są przede wszystkim na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjalnej, na poziomie ponadgimnazjalnym klasy integracyjne są tworzone zdecydowanie rzadziej. Do grupy przedszkolnej bądź klasy szkolnej może uczęszczać do 5 dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego oraz 15 dzieci bez orzeczenia. W takiej grupie/klasie zajęcia realizują nauczyciel prowadzący i nauczyciel wspomagający, którego zadaniem jest wspieranie dziecka z niepełnosprawnością.

Drogi Rodzicu!

Według rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2015 poz. 1113) istnieje możliwość, za zgodą organu prowadzącego, zmniejszenia liczby dzieci w oddziale integracyjnym przedszkola lub szkoły w stosunku do liczby określonej obecnie w przepisach.

Edukacja specjalna

Plusem jest zdecydowanie lepsze przygotowanie kadry pedagogicznej do pracy z osobami z niepełnosprawnością i małe grupy. W zależności od rodzaju niepełnosprawności dla dzieci z autyzmem i niepełnosprawnością sprzężoną tworzone są oddziały 2–4-osobowe, dla dzieci z niepełnosprawnością sensoryczną – od 6 do 8 osób, z niepełnosprawnością ruchową – od 8 do 12 osób, z niepełnosprawnością intelektualną (upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim) – od 10 do 16 osób, a z umiarkowaną i znaczną – od 6 do 8 osób. Minusem takiej edukacji jest często duża odległość od domu dziecka do placówki, a nierzadko również całkowity brak dostępu do tego typu placówek w małych miejscowościach, co wiąże się z dowożeniem dzieci do tych placówek. Minusem może być także fakt, że dziecko na terenie placówki ma kontakt tylko z dziećmi z niepełnosprawnością.

Edukacja domowa

Ten rodzaj edukacji określany jest jako „spełnianie obowiązku szkolnego poza szkołą”. Taki model kształcenia umożliwia w Polsce ustawa o systemie oświaty (Dz.U. 2004, nr 256, poz. 2572). Na wniosek rodziców dyrektor publicznego lub niepublicznego przedszkola, szkoły podstawowej, gimnazjum lub szkoły ponadgimnazjalnej, do której dziecko zostało przyjęte, może zezwolić na spełnianie przez nie obowiązku poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym lub inną formą wychowania przedszkolnego i obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą. Zezwolenie takie, według ustawy, może być wydane, jeśli rodzic złoży wniosek do 31 maja, a do wniosku dołączy opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, oświadczenie rodziców o zapewnieniu dziecku warunków umożliwiających realizację podstawy programowej obowiązującej na danym etapie kształcenia, zobowiązanie rodziców do przystępowania przez dziecko w każdym roku szkolnym do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych.

Dziecko uczy się więc w domu, a nauczycielem dziecka jest rodzic. Rodzic nie musi mieć wykształcenia pedagogicznego, aby podjąć się nauczania swojego dziecka. Plusem takiego kształcenia niewątpliwie jest skupienie całej uwagi rodzica na edukacji dziecka, dostosowanie metod, form, a także czasu do potrzeb i możliwości dziecka. Minusem natomiast jest brak stałego kontaktu z grupą rówieśniczą, choć dziecko może uczęszczać na zajęcia pozalekcyjne do placówki, do której jest zapisane. Minusem jest także fakt, że dziecko nie generalizuje umiejętności przy licznej grupie nauczycieli, którzy uczą dziecko w szkole (szczególnie na wyższych poziomach edukacji szkolnej).

Nauczanie indywidualne

Organizowane jest dla dziecka w sytuacji, kiedy stan jego zdrowia uniemożliwia uczęszczanie do placówki oświatowej. Ta forma kształcenia organizowana jest na podstawie orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego, wydanego przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

Drogi Rodzicu!

Pamiętaj, że to Ty, a nie szkoła, wnioskujesz o taką formę kształcenia.

Orzeczenie jest wydawane na podstawie zaświadczenia lekarskiego, w którym lekarz stwierdza konieczność nauczania indywidualnego. Lekarz określa w zaświadczeniu sposób realizacji tej formy kształcenia. Jeśli stan zdrowia dziecka na to pozwala, lekarz może wskazać, że dziecko powinno być włączane do grupy rówieśniczej, i określa liczbę godzin edukacji indywidualnej i liczbę godzin z grupą rówieśniczą.

Nauczanie indywidualne może być realizowane na terenie domu bądź szkoły. Minusem takiego kształcenia na pewno jest mniejsza liczba godzin zajęć i brak kontaktu z rówieśnikami. Plusem jest fakt, że dziecko ma możliwość indywidualnej pracy z nauczycielem.

Tygodniowy wymiar godzin zajęć indywidualnego nauczania realizowanego bezpośrednio z uczniem wynosi:

- dla uczniów klas I–III szkoły podstawowej – od 6 do 8 godzin,
- dla uczniów klas IV–VI szkoły podstawowej – od 8 do 10 godzin,
- dla uczniów gimnazjum – od 10 do 12 godzin,
- dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych – od 12 do 16 godzin.

Uczeń, który realizuje edukację w ramach nauczania indywidualnego, jeśli jego stan zdrowia na to pozwala, ma prawo brać udział w życiu klasy i szkoły (imprezy szkolne, wycieczki itp.).

Drogi Rodzicu!

Jeśli dziecko nie wykazuje gotowości szkolnej, rodzice mogą wystąpić z wnioskiem o odroczenie obowiązku szkolnego o rok. Decyzja o odroczeniu dziecka od podjęcia nauki w szkole podejmowana jest na podstawie opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej przez dyrekcję publicznej rejonowej szkoły, w której obwodzie dziecko mieszka.

6.2 Publiczne przedszkola specjalne i integracyjne

Drogi Rodzicu!

Aby dziecko mogło być przyjęte do placówki integracyjnej, specjalnej lub terapeutycznej, musi posiadać orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, które należy przedłożyć w wybranej placówce. W orzeczeniu musi być wskazany rodzaj proponowanego modelu kształcenia dla dziecka. Najczęściej poradnia wpisuje kilka rodzajów kształcenia (np. integracyjne, specjalne), aby rodzic mógł sam zdecydować, do jakiej placówki zapisze swoje dziecko.

Przedszkole Specjalne nr 164

ul. Libelta 35, 61-707 Poznań

tel. 61 853 23 16

www.przedszkolespecjalne164.pl

Przedszkole przyjmuje dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, również z niepełnosprawnością sprzężoną.

Przedszkole Specjalne nr 135 dla Dzieci z Autyzmem

w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Z. Tylewicza
ul. Płowiecka 5
60-277 Poznań
tel. 61 867 53 13
www.przedszkole135.poznan.pl

Przedszkole przyjmuje dzieci z autyzmem, z zespołem Aspergera.

Przedszkole nr 184 (z oddziałem dla dzieci z autyzmem)

ul. Sióstr Misjonarek 1, 61-680 Poznań
tel. 61 825 24 60
e-mail: p184@poznan.interklasa.pl
www.przedszkole184.bdl.pl

Przedszkole Integracyjne nr 91 „Bajka”

ul. Cześćnikowska 19a
60-329 Poznań
tel. 61 867 95 81
e-mail: p91@poznan.interklasa.pl
www.przedszkole91.weebly.com

Przedszkole przyjmuje dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, z autyzmem, z niepełnosprawnością sprzężoną. Ze względu na bariery architektoniczne przedszkole nie ma możliwości przyjmowania dzieci z niepełnosprawnością ruchową.

Przedszkole nr 53 im. Koszałka Opałka z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi

os. Lecha 14
61-293 Poznań
tel. 61 877 78 71
e-mail: przedszkole53@poczta.onet.pl, p53@poznan.interklasa.pl
www.przedszkole53.edu.pl

Przedszkole przyjmuje dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, z autyzmem, ze sprzężoną niepełnosprawnością, niesłyszące, słabosłyszące, z niepełnosprawnością ruchową.

Przedszkole nr 73 „Zielony Gaik” z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi

os. Czecha 140, 61-292 Poznań

tel. 61 877 65 31

e-mail: p73@poznan.interklasa.pl

www.p73poznan.szkolnastrona.pl

Przedszkole przyjmuje dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, z autyzmem, z niepełnosprawnością ruchową, niepełnosprawnością sprzężoną, słabowidzące, słabosłyszące.

Przedszkole nr 81 im. Skrzata Borodzieja z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi

ul. Limbowa 2, 61-446 Poznań

tel. 61 832 02 32

e-mail: p81@interklasa.pl

www.przedszkole81poznan.pl

Przedszkole przyjmuje dzieci niewidome, słabowidzące, z mózgowym porażeniem dziecięcym, z niepełnosprawnością intelektualną, z niepełnosprawnością sprzężoną.

Przedszkole nr 116 „Kolorowe Nutki” z oddziałami integracyjnymi i oddziałem specjalnym

os. Pod Lipami 107, 61-632 Poznań

tel. 61 820 08 91

e-mail: przedszkole116@wp.pl

www.przedszkole116.pl

Przedszkole przyjmuje dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Przedszkole nr 130 z oddziałami integracyjnymi

os. Rzeczypospolitej 43, 61-395 Poznań

tel. 61 877 52 81

e-mail: przedszkole130@op.pl

www.przedszkole130.republika.pl

Przedszkole przyjmuje między innymi dzieci słabowidzące, przewlekłe chore, z niepełnosprawnością intelektualną, z niepełnosprawnością sprzężoną, niepełnosprawnością ruchową, autyzmem, z zaburzeniami zachowania i psychicznymi.

Przedszkole nr 155 „Polanie” z oddziałami integracyjnymi

os. Winiary 2

60-665 Poznań

tel. 61 823 31 31

www.przedszkole155.pl

Do przedszkola przyjmowane są dzieci z niepełnosprawnością ruchową w normie intelektualnej oraz z niepełnosprawnością sprzężoną w normie intelektualnej.

Przedszkole Specjalne nr 107

ul. Szpitalna 27/33, 60-572 Poznań

tel. 61 849 12 03

Przedszkole dla dzieci przewlekle chorych przy Szpitalu Klinicznym im. Karola Jonschera Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu.

Przedszkole dla dzieci hospitalizowanych w oddziałach szpitalnych.

6.3. Niepubliczne przedszkola

Żłobek i Przedszkole Montessori

ul. Czeremchowa 27, 61-474 Poznań

tel. 61 830 02 40

tel. kom. 601 441 873

e-mail: przedszkole@montessori.poznan.pl

www.montessori.poznan.pl

Przedszkole przyjmuje dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, między innymi z autyzmem, niepełnosprawnością intelektualną, afazją.

Przedszkole Specjalne „Bartek”

os. Piastowskie 42, 61-152 Poznań

tel. 61 877 13 11

e-mail: kontakt@przedszkolebartek.org

www.przedszkolebartek.org

Przedszkole „Bartek” przyjmuje dzieci ze schorzeniami narządu ruchu, neurologicznymi i genetycznymi.

Przedszkole Specjalne „Orzeszek”

os. Bolesława Chrobrego 6
60-681 Poznań
tel. 61 822 51 51
www.orzeszek.home.pl

Przedszkole przyjmuje dzieci ze złożoną wieloraką niepełnosprawnością.
„Orzeszek” jest placówką społeczną prowadzoną przez Stowarzyszenie „Na Tak”.

Przedszkole w Zielінcu „Wyspa odkrywców”

ul. Sośnicka 10, 61-058 Poznań
tel. kom. 606 680 141
e-mail: biuro@przedszkolewzielincu.pl
www.przedszkolewzielincu.pl

Przedszkole przyjmuje dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Przedszkole „Jeżyki”

ul. Romka Strzałkowskiego 5/7, 60-854 Poznań
tel. 61 293 91 92
www.przedszkole-jezyki.com.pl

Przedszkole przyjmuje dzieci z niepełnosprawnością ze względu na uszkodzenie słuchu oraz z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.

Przedszkole Terapeutyczne „Terapik”

ul. Oliwska 14, 60-454 Poznań-Smochowice
tel. kom. 600 494 975
e-mail: terapik@onet.pl
www.terapik.republika.pl

Przedszkole przyjmuje dzieci z autyzmem i innymi zaburzeniami ze spektrum autyzmu, z FASD (Spektrum Poalkoholowych Zaburzeń Rozwoju), zespołami genetycznymi, opóźnieniem rozwoju psychoruchowego, opóźnieniem mowy, deficytami integracji sensorycznej, nadpobudliwością psychoruchową, zaburzeniami zachowania.

Przedszkole Integracyjno-Terapeutyczne „Miś”

– ul. Berwińskiego 2/4

60-765 Poznań

tel. 61 222 54 38

– ul. Łozowa 77

61-448 Poznań

tel. kom. 531 261 015

www.przedszkoleintegracyjnemis.pl

Przedszkole przyjmuje dzieci z autyzmem, zespołem Aspergera, afazją, niepełnosprawnością ruchową, niepełnosprawnością intelektualną, z niepełnosprawnością sprzężoną, słabosłyszące, niesłyszące, z opóźnieniem psychoruchowym.

Prywatne Przedszkole Nostri Bimbi z oddziałem dla dzieci z autyzmem

ul. Bułgarska 19

60-320 Poznań

tel. kom. 784 315 892

e-mail: biuro@nostribimbi.pl

www.nostribimbi.pl

Przedszkole przyjmuje dzieci z autyzmem.

Akademia Ciekawskiej prof. Sówki

Przedszkole Niepubliczne i Punkt Przedszkolny

– Oddział Milusin

ul. Bogusza 8a, 61-608 Poznań

– Oddział Milusin Przedszkole Integracyjno-Terapeutyczne

ul. Biegańskiego 36, 61-680 Poznań

tel. kom. 507 117 011

www.ciekawskasowka.pl/milusin-przedszkole

Przedszkole przyjmuje dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, niepełnosprawnością sprzężoną, niepełnosprawnością ruchową, afazją, autyzmem, niesłyszące, słabosłyszące, niewidome, słabowidzące. Przedszkole prowadzi grupy integracyjne, terapeutyczne, specjalne.

Saplings Educating for life Niepubliczny Punkt Przedszkolny dla dzieci z autyzmem

ul. Przemysłowa 68, 61-541 Poznań

tel. 61 223 04 78

tel. kom. 533 983 234

www.saplings.com.pl

Przedszkole przyjmuje dzieci z autyzmem oraz z niepełnosprawnością sprzężoną.

Niepubliczne Punkty Przedszkolne „Szkółka małego dziecka”

– ul. Frezjowa 22, 60-175 Poznań-Junikowo

– ul. Szelągowska 22, 61-626 Poznań-Winogrody

– os. Na Murawie 5b/10, 61-655 Poznań-Winogrody

– ul. Południowa 60, 62-064 Plewiska

tel. kom. 509 445 939, 519 181 856

www.szkołkamalegodziecka.pl

Placówki przyjmują dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem, zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością ruchową, sprzężoną, słabowidzące, niewidome, słabosłyszące, niesłyszące.

Niepubliczne Przedszkole „Bajkowa Kraina”

ul. Tulipanowa 3, 63-004 Tulce k. Poznania

tel. 61 872 73 15, tel. kom. 605 230 391

e-mail: poczta@bajkowa.com, www.bajkowa.com

Przedszkole przyjmuje dzieci z autyzmem, z niepełnosprawnością intelektualną, z niepełnosprawnością sprzężoną, z niepełnosprawnością ruchową.

Niepubliczny Specjalny Punkt Przedszkolny „La Familia”

ul. Cieszkowskiego 100/102a, 62-020 Swarzędz

tel. kom. 668 462 889, 604 061 026

www.lafamilia.com.pl

Przedszkole przyjmuje dzieci z autyzmem oraz z niepełnosprawnością sprzężoną. Przedszkole nie ma rejonizacji, przyjmuje dzieci niezależnie od miejsca zamieszkania.

6.4. Wykaz szkół

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Nieśłyszących im. J. Sikorskiego, w tym:

- Przedszkole Specjalne dla Dzieci z Wadami Słuchu i Mowy,
- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 113,
- Gimnazjum Specjalne nr 113,
- III Liceum Ogólnokształcące Specjalne,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna nr 3,
- Technikum Specjalne,
- Szkoła Policealna Specjalna nr 2,
- Internat Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Nieśłyszących.

ul. Bydgoska 4a, 61-127 Poznań

tel. 61 877 57 19

www.slysze.edu.pl

Wszystkie placówki wchodzące w skład Ośrodka przyjmują dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na wadę słuchu.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Zbigniewa Tylewicza, w tym:

- Przedszkole nr 135 dla Dzieci z Autyzmem,
- Szkoła Podstawowa Specjalna dla Dzieci z Autyzmem,
- Gimnazjum Specjalne dla Młodzieży z Autyzmem,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna nr 4,
- IV Liceum Ogólnokształcące Specjalne,
- Szkoła Policealna Specjalna,
- Szkoła Przystosowująca do Pracy nr 5,
- Internat Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej.

ul. Szamarzewskiego 78/82

60-569 Poznań

tel. 61 847 20 95, 61 847 30 95

www.sosw.poznan.pl

O przyjęcie do Przedszkola dla Dzieci z Autyzmem oraz Szkoły Podstawowej dla Dzieci z Autyzmem mogą ubiegać się dzieci z aktualnym orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, wydanym przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną ze względu na autyzm.

Warunkiem przyjęcia do Gimnazjum dla Młodzieży z Autyzmem jest ukończenie Szkoły Podstawowej dla Dzieci z Autyzmem w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Zbigniewa Tylewicza w Poznaniu, ze względu na kontynuację terapii behawioralnej.

Kandydat musi posiadać aktualne orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną ze względu na autyzm.

O przyjęcie do klasy pierwszej szkół ponadgimnazjalnych mogą ubiegać się:

- do Zasadniczej Szkoły Zawodowej – po ukończeniu gimnazjum kandydaci z niepełnosprawnością ruchową lub niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w połączeniu z niepełnosprawnością ruchową,
- do Zasadniczej Szkoły Zawodowej z innowacją pedagogiczną – po ukończeniu gimnazjum kandydaci ze znaczną niepełnosprawnością ruchową i z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, którzy jednocześnie mają przeciwwskazania zdrowotne uniemożliwiające podjęcie nauki jakiegokolwiek zawodu oraz wskazania do pracy przy komputerze potwierdzone przez Poradnię Medycyny Pracy,
- do Liceum Ogólnokształcącego – absolwenci gimnazjum z niepełnosprawnością ruchową, autyzmem, w tym zespołem Aspergera, lub z niepełnosprawnością sprzężoną (z wyłączeniem niepełnosprawności intelektualnej),
- do Szkoły Policealnej – absolwenci liceum lub technikum z niepełnosprawnością ruchową lub z niepełnosprawnością sprzężoną (z wyłączeniem niepełnosprawności intelektualnej),
- do Szkoły Przystosobniającej do Pracy – absolwenci gimnazjum z niepełnosprawnością sprzężoną (niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym połączoną z niepełnosprawnością ruchową).

Specjalny Ośrodek Wychowawczy im. św. Ludwiki Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo

ul. Mariacka 24/28

61-012 Poznań

tel. 61 878 02 24

e-mail: mariacka@autograf.pl

www.sow-mariacka-poznan.pl

Ośrodek jest placówką oświatową dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim i umiarkowanym oraz z niepełnosprawnością sprzężoną, w wieku od 3 do 23 lat. Ośrodek obejmuje swoją działalnością: wychowanków skierowanych przez sądy rodzinne; wychowanków, którzy ze względu na dużą odległość z domu rodzinnego do szkoły nie mogą uczęszczać do szkoły w miejscu swojego zamieszkania; wychowanków mających złe warunki bytowe lub z powodu zaistniałych innych okoliczności.

Kandydaci muszą posiadać aktualne orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym bądź ze względu na niepełnosprawność sprzężoną, wydane przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

Placówka zapewnia podopiecznym całodobową opiekę.

Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy im. bł. Sancji Szymkowiak

ul. św. Rocha 16a

61-142 Poznań

tel. 61 875 33 60

e-mail: orwsancja@op.pl

www.orwsancja.pl

Do Ośrodka przyjmowane są dzieci i młodzież z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim od 3. do 25. roku życia, dzieci i młodzież z upośledzeniem umysłowym w stopniu znacznym z niepełnosprawnością sprzężoną od 5. do 21. roku życia, dzieci objęte wczesnym wspomaganiami rozwoju od wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole.

Ośrodek zapewnia swoim podopiecznym opiekę i wielospecjalistyczną pomoc w zakresie rewalidacji, edukacji, terapii psychologicznej i terapii logopedycznej.

Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy Emedea, w tym:

– Przedszkole,

– Szkoła Podstawowa,

– Gimnazjum.

ul. Bosa 15, 60-125 Poznań

tel. 61 222 00 04

tel. kom. 530 233 599

e-mail: orewemedea@emedea.pl

www.orew.emedea.pl

Dzieci przyjmowane są do Ośrodka na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, które powinno zawierać informację o stopniu upośledzenia intelektualnego (od umiarkowanego poprzez znaczne do głębokiego ze sprzężeniem).

Do placówki przyjmowane są dzieci z dysfunkcjami neurorozwojowymi uwarunkowanymi takimi jednostkami chorobowymi, jak: zaburzenia ze spektrum autyzmu, FAS, zespół Downa, dziecięce porażenie mózgowe, choroby o podłożu metabolicznym, zespoły wad wrodzonych, choroby o podłożu genetycznym i inne.

Wychowankowie Ośrodka od 3. roku życia realizują etap przedszkolny, stopniowo wchodząc na I, II, III etap edukacyjny. Niezbędne orzeczenie jest wydawane przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

Zespół Szkół Specjalnych nr 101 im. Jana Brzechwy, w tym:

- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 101,
- Gimnazjum Specjalne nr 101,
- Szkoła Specjalna Przesposabiająca do Pracy nr 1.

ul. Swoboda 41, 60-389 Poznań

tel. 61 861 68 52

www.zss101.poznan.pl

Zespół Szkół Specjalnych nr 102 im. Jana Pawła II, w tym:

- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 102 im. Marii Montessori,
- Gimnazjum Specjalne nr 102,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna nr 2,
- Szkoła Specjalna Przesposabiająca do Pracy nr 2.

ul. Przelajowa 6, 61-622 Poznań

tel. 61 852 56 60

www.zss102.pl

Zespół Szkół Specjalnych nr 105 im. Juliana Tuwima, w tym:

- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 105,
- Gimnazjum Specjalne nr 105,
- Szkoła Specjalna Przesposabiająca do Pracy nr 3.

ul. Bydgoska 4, 61-127 Poznań

tel. 61 877 22 94

www.105.edu.pl

Zespół Szkół Specjalnych nr 107 im. Arkadego Fiedlera, w tym:

- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 107,
- Gimnazjum Specjalne nr 107.

ul. Dąbrowskiego 73, 60-523 Poznań

tel. 61 847 31 56

www.szkoła107-poznan.pl

Zespół Szkół Specjalnych nr 112, w tym:

- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 112,
  - Gimnazjum Specjalne nr 112.
- ul. Obornicka 314, 60-691 Poznań
tel. 61 828 86 13, 61 828 86 15
www.zss112.edupage.org

Zasady przyjmowania uczniów do Zespołów Szkół nr 101, 102, 105, 107 i 112

Do szkoły podstawowej i gimnazjum przyjmowani są kandydaci posiadający aktualne orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym (w tym ze sprzężeniami), wydane przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

Do zasadniczej szkoły zawodowej przyjmowani są absolwenci gimnazjum posiadający aktualne orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim (w tym ze sprzężeniami), wydane przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

Do szkoły przysposabiającej do pracy przyjmowani są absolwenci gimnazjum posiadający aktualne orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (w tym ze sprzężeniami).

Zespół Szkół Specjalnych nr 103 im. Marii Grzegorzewskiej, w tym:

- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 103,
  - Gimnazjum Specjalne nr 103,
  - Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy nr 6.
- ul. Rycerska 43, 60-345 Poznań
tel. 61 867 97 27
www.zss103.eu/pl

Do szkoły przyjmowani są kandydaci z:

- orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną na adekwatny etap edukacyjny w przypadku niepełnosprawności intelektualnej w stopniu umiarkowanym i znacznym,
- orzeczeniem o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wydanym przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną w przypadku niepełnosprawności intelektualnej w stopniu głębokim.

Uczniowie, którzy ze względu na różnorodne dysfunkcje nie mogą uczęszczać do szkoły, są objęci nauczaniem indywidualnym, które realizowane jest w domu lub szkole.

Zespół Szkół Specjalnych nr 106, w tym:

- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 106,
- Gimnazjum Specjalne nr 106.

ul. K. Janickiego 22, 60-542 Poznań

tel. 61 847 87 14

www.zs106poznan.blogspot.com

Szkoła przyjmuje dzieci i młodzież z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w normie intelektualnej zagrożoną niedostosowaniem społecznym lub niedostosowaną społecznie.

Zespół Szkół Specjalnych nr 111, w tym:

- Przedszkole Specjalne nr 111,
- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 111,
- Gimnazjum Specjalne nr 111 z Oddziałami Zorganizowanymi w ZOZ,
- II Liceum Ogólnokształcące Specjalne z Oddziałami Zorganizowanymi w ZOZ.

ul. 28 Czerwca 1956 r. 135/147, 61-544 Poznań

tel. 61 831 02 55

www.111poznan.edupage.org

Szkoła przyjmuje dzieci i młodzież z:

- orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w normie intelektualnej zagrożoną niedostosowaniem społecznym lub niedostosowaną społecznie,
- orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w normie intelektualnej z niepełnosprawnością ruchową, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, i niepełnosprawnością sprzężoną,
- orzeczeniem o potrzebie nauczania indywidualnego w warunkach domowych dla uczniów w normie intelektualnej,
- orzeczeniem o potrzebie nauczania indywidualnego w specjalnych warunkach szkolnych dla uczniów w normie intelektualnej.

Zespół Szkół Zawodowych nr 2 im. Janusza Korczaka, w tym:

- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna nr 1,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2,
- Szkoła Specjalna Przeposabiająca do Pracy nr 4.

ul. Żniwna 1, 61-663 Poznań

tel. 61 820 09 92, www.zsz2.poznan.pl

Zespół Szkół z Klasami Integracyjnymi i Specjalnymi nr 1, w tym:

- Szkoła Podstawowa nr 68,
  - Gimnazjum Specjalne nr 114.
- os. Jana III Sobieskiego 102, 60-688 Poznań
tel. 61 823 43 71
www.sp68.pl

Szkoła przyjmuje dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na lekką niepełnosprawność intelektualną, z autyzmem, z zespołem Aspergera, słabowidzące i słabosłyszące.

Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi nr 2, w tym:

- Szkoła Podstawowa nr 25 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi,
  - Gimnazjum nr 41 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi.
- ul. Prądyńskiego 53
61-527 Poznań
tel. 61 833 10 10
www.zs2poznan.com

Do oddziałów integracyjnych przyjmowani są kandydaci posiadający aktualne orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z tytułu niepełnosprawności, wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną na dany etap edukacyjny.

Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi nr 1, w tym:

- Przedszkole nr 186 „Mieszkańcy Łąki”,
  - Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 50,
  - Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 27.
- os. Stare Żegrze 1
61-249 Poznań
tel. 61 878 96 90
www.gm27-poznan.pl

Do oddziałów integracyjnych przyjmowani są kandydaci posiadający aktualne orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z tytułu niepełnosprawności, wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną na dany etap edukacyjny.

Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi nr 2, w tym:

– Szkoła Podstawowa nr 78,

– Gimnazjum nr 55.

ul. Żonkilowa 34

60-175 Poznań

tel. 61 867 79 16

www.spig2.poznan.pl

Do oddziałów integracyjnych przyjmowani są kandydaci posiadający aktualne orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z tytułu niepełnosprawności (między innymi dzieci i młodzież z autyzmem, z lekką niepełnosprawnością intelektualną), wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną na dany etap edukacyjny.

Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi nr 3, w tym:

– Szkoła Podstawowa nr 75,

– Gimnazjum nr 2.

ul. Powstańców Wlkp. 3

61-895 Poznań

tel. 61 852 86 12

www.gimn2sp75.pl

Do oddziałów integracyjnych przyjmowani są kandydaci posiadający aktualne orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z tytułu niepełnosprawności, wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną na dany etap edukacyjny (między innymi dzieci i młodzież z autyzmem, z lekką niepełnosprawnością intelektualną, niepełnosprawnością ruchową, poza osobami poruszającymi się na wózkach inwalidzkich, ponieważ szkoła nie jest przystosowana do poruszania się na wózku inwalidzkim, słabowidzące, słabosłyszące, z niepełnosprawnością sprzężoną).

Szkoła Podstawowa nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi

os. Rusa 56, 61-245 Poznań

tel. 61 877 96 12

www.sp6.poznan.pl

Do oddziałów integracyjnych przyjmowani są kandydaci posiadający aktualne orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z tytułu niepełnosprawności, wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną na dany etap edukacyjny.

Szkoła Podstawowa nr 40 z Oddziałami Integracyjnymi

ul. Garbary 82, 61-758 Poznań

tel. 61 852 28 00

www.sp40.poznan.pl

Szkoła przyjmuje dzieci z autyzmem, zespołem Aspergera, lekką niepełnosprawnością intelektualną, słabowidzące, słabosłyszące, z niepełnosprawnością sprzężoną, z afazją.

Szkoła Podstawowa nr 18 (z klasami integracyjnymi)

os. Armii Krajowej 100, 61-381 Poznań

tel. 61 877 57 15

www.sp18.poznan.pl

Do klas integracyjnych przyjmowani są kandydaci posiadający aktualne orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z tytułu niepełnosprawności, wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną na dany etap edukacyjny (między innymi z niepełnosprawnością sprzężoną, dzieci przewlekłe chore).

Szkoła Podstawowa nr 20 (z klasami integracyjnymi)

os. Rzeczypospolitej 44, 61-395 Poznań

tel. 61 877 56 31

www.sp20.pl

Szkoła przyjmuje między innymi dzieci słabosłyszące, przewlekłe chore, z zaburzeniami zachowania.

Szkoła Podstawowa nr 48 (z klasami integracyjnymi)

ul. Sarmacka 105, 61-616 Poznań

tel. 61 820 60 71

www.sp48.poznan.pl

Szkoła przyjmuje między innymi dzieci z niepełnosprawnością ruchową i sprzężoną.

Szkoła Podstawowa nr 23 (z klasami terapeutycznymi)

ul. Norwida 21, 60-867 Poznań

tel. 61 847 45 93

www.sp23.com.pl

Szkoła przyjmuje między innymi dzieci z deficytami w zakresie percepcji słuchowej, wzrokowej i funkcji motorycznych, z nadpobudliwością emocjonalną, z zaburzeniami koncentracji uwagi, a także z mózgowym porażeniem dziecięcym.

Szkoła Podstawowa nr 45 (z klasami terapeutycznymi)

ul. Harcerska 3, 61-011 Poznań

tel. 61 878 06 41

www.szp45.pl

Szkoła przyjmuje między innymi dzieci z deficytami w zakresie percepcji słuchowej, wzrokowej i funkcji motorycznych, z nadpobudliwością emocjonalną, z zaburzeniami koncentracji uwagi, a także z normą intelektualną poniżej przeciętnej.

Społeczna Szkoła Podstawowa „Zakątek”

ul. Winogrody 144, 61-626 Poznań

tel. 61 826 66 72

www.zakatek.org.pl

Szkoła przeznaczona jest dla dzieci z niepełnosprawnością sprzężoną, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym i głębokim wraz z niepełnosprawnością ruchową.

Niepubliczna Szkoła Podstawowa i Gimnazjum „Zawsze Razem”

os. Jana III Sobieskiego 109

60-688 Poznań

tel. 61 823 58 41

e-mail: zawszerazem2@poczta.onet.pl

www.szkolazawszerazem.pl

Szkoła przyjmuje dzieci i młodzież ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i dysfunkcjami narządu ruchu.

Szkoły przyszpitalne

Drogi Rodzicu!

Placówki przyszpitalne obejmują swą opieką dzieci i młodzież tylko w trakcie ich pobytu w oddziałach szpitalnych.

Zespół Szkół Specjalnych nr 108 przy Specjalistycznym Zespole Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem, w tym:

- Przedszkole Specjalne nr 108,
- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 108,
- Gimnazjum Specjalne nr 108.

ul. Krysiewicza 7/8

61-825 Poznań

tel. 61 850 63 15

www.zs108.republika.pl

Zespół Szkół Specjalnych nr 109 przy Szpitalu Rehabilitacyjnym dla Dzieci, w tym:

- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 109,
- Gimnazjum Specjalne nr 109,
- I Liceum Ogólnokształcące Specjalne.

ul. Sanatoryjna 2

60-480 Poznań-Kiekrz

tel. 61 848 26 61

www.zss109.home.pl

Zespół szkół przeznaczony jest dla dzieci z niepełnosprawnością ruchową w normie intelektualnej, z niepełnosprawnością intelektualną, a także z niepełnosprawnością sprzężoną.

Jeżeli w szpitalu przebywają dzieci w wieku przedszkolnym, w szkole podstawowej tworzy się oddział klasy „0” oraz oddziały przedszkolne.

Zespół Szkół Specjalnych nr 110 dla Dzieci Przewlekle Chorych przy Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym nr 5 Uniwersytetu Medycznego, w tym:

- Przedszkole Specjalne nr 107,
- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 110,
- Gimnazjum Specjalne nr 110.

ul. Szpitalna 27/33

60-572 Poznań

tel. 61 849 14 83

www.szkołaszpitalna.szkolnastrona.pl

7. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE (FUNDACJE, STOWARZYSZENIA)

Organizacje pozarządowe pełnią w Polsce niezwykle ważną rolę przede wszystkim we wspieraniu rodzin dzieci z niepełnosprawnością oraz samych dzieci, młodzieży i osób dorosłych z niepełnosprawnością.

Ustawy regulujące działalność tych organizacji to: Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. 2014, j.t., poz. 1118 z późn. zm.) oraz dwie kolejne, które opisują działanie stowarzyszeń i fundacji: Ustawa o fundacjach (Dz.U. 1991, j.t., nr 46, poz. 203 z późn. zm.) oraz ustawa Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. 2001, j.t., nr 79, poz. 855 z późn. zm.).

Organizacjami pozarządowymi są jednostki spoza sektora finansów publicznych, których celem nie jest osiągnięcie zysku.

Organizacje działają w wielu sferach zadań publicznych. Swym zakresem obejmują między innymi: wspieranie rodziny, pomoc społeczną, działalność na rzecz integracji zawodowej i społecznej, działalność charytatywną, ochronę i promocję zdrowia, działalność na rzecz wspierania osób z niepełnosprawnością.

W wielu stowarzyszeniach czy fundacjach zajmujących się działalnością na rzecz osób z niepełnosprawnością prowadzone są zajęcia terapeutyczne dla dzieci i młodzieży, zajęcia integracyjne, a także zajęcia mające na celu edukację rodzin, wsparcie psychologiczne rodziców i rodzeństwa. Część organizacji prowadzi własne placówki, np. przedszkola, szkoły, warsztaty terapii zajęciowej, część z nich organizuje także wyjazdy wakacyjne i turnusy rehabilitacyjne.

Stowarzyszenia i fundacje zraszają także rodziny, które dzielą się swoim doświadczeniem. To często skarbnica wiedzy, miejsce, w którym rodzice, rodzeństwo, osoby z niepełnosprawnością otrzymują bardzo dużo informacji na temat samej niepełnosprawności, a także wsparcie innych rodzin.

7.1. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnością

ZERO-PIĘĆ. Fundacja na rzecz Zdrowia Psychicznego Małych Dzieci

ul. Prusa 14/7, 61-819 Poznań

tel. kom. 664 497 582

e-mail: kontakt@fundacja05.pl, www.fundacja05.pl

Fundacja swoją działalność kieruje do małych dzieci i ich rodziców poprzez prowadzenie diagnozy funkcjonowania noworodków przy użyciu skali NBAS Brazeltona, ocenę rozwoju ruchowego noworodków, niemowląt i małych dzieci, a także porady dla rodziców, opiekunów dzieci urodzonych przedwcześnie i konsultacje psychologiczne.

Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Równy Start”

ul. św. Rocha 13

61-142 Poznań

tel. kom. 602 226 692

e-mail: stowarzyszenierownystart@wp.pl

www.rownystart.poznan.pl

Stowarzyszenie wspiera działalność Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci przy ul. św. Rocha w Poznaniu, prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Serafitek.

W ramach działalności domu pomocy społecznej można skorzystać z następujących zabiegów fizjoterapeutycznych (zabiegi są odpłatne):

- galwanizacja,
- prądy diadynamiczne,
- prądy interferencyjne,
- TENS,
- jonoforeza,
- ultradźwięki,
- lampa Sollux,
- magnetoterapia,
- laser,
- kąpiele wirówkowe kończyn górnych i dolnych,
- masaż częściowy i całościowy,
- gimnastyka.

Stowarzyszenie jest organizacją pożytku publicznego.

Wielkopolskie Stowarzyszenie Wsparcia w Zespole Turnera

ul. Mateckiego 21/12, 60-689 Poznań

tel. kom. 505 662 291

e-mail: info@turnersyndrom.org.pl

www.turnersyndrom.org.pl

Wielkopolskie Stowarzyszenie Wsparcia w Zespole Turnera jest organizacją zrzeszającą rodziców, opiekunów dzieci, wchodzące w dorosłość dziewczyny i kobiety z zespołem Turnera (ZT).

Stowarzyszenie jest organizacją pożytku publicznego.

Fundacja Pomocy Autystom „Okno Cyklonu”

os. Bolesława Śmiałego 21/15

60-682 Poznań

tel. kom. 668 150 361

e-mail: rysiek@okocyklonu.pl

www.okocyklonu.org.pl

Fundacja zajmuje się zbieraniem funduszy na turnusy rehabilitacyjne, sprzęt (np. rowery), organizacją imprez sportowych, działalnością wydawniczą.

Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży z Mózgowym Porażeniem Dziecięcym „Żurawinka”

ul. Żurawinowa 5/7

61-455 Poznań

tel. 61 830 25 90

e-mail: zurawinka@zurawinka.pl

www.zurawinka.pl

Stowarzyszenie prowadzi Dzienny Ośrodek Terapeutyczny (osoby pełnoletnie z mózgowym porażeniem dziecięcym, z głęboką niepełnosprawnością intelektualną), w ramach którego oferuje:

- indywidualną rehabilitację ruchową,
- rewalidację,
- elementy terapii zajęciowej,
- opiekę psychologiczną.

Stowarzyszenie „Na Tak”

ul. Płowiecka 15, 60-277 Poznań

tel. 61 868 84 44

e-mail: biuro@natak.pl

www.natak.pl

W Stowarzyszeniu osoby z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodziny otrzymują wsparcie na każdym etapie życia. Stowarzyszenie udziela profesjonalnej i kompleksowej pomocy w specjalistycznych placówkach. Wspiera rozwój fizyczny i poznawczy dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

Stowarzyszenie prowadzi rehabilitację społeczną i zawodową, w tym terapię zajęciową i zatrudnienie wspomagane.

Prowadzi konsultacje psychologiczne, logopedyczne, pedagogiczne oraz rehabilitacyjne dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzin.

Organizuje turnusy rehabilitacyjne, kolonie dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną, obozy turystyczno-sportowe.

Organizuje też zajęcia sportowe: naukę pływania, tenis stołowy, bowling, udział w Olimpiadach Specjalnych.

Placówki prowadzone przez Stowarzyszenie:

- Poradnia Rozwojowa dla Dzieci i Młodzieży „Jaskółka”,
- Przedszkole Specjalne „Orzeszek”,
- Społeczna Szkoła Podstawowa „Zakątek”,
- Gimnazjum „Zakątek”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Kamyk”,
- Warsztat Terapii Zajęciowej „Przylesie”,
- Warsztat Terapii Zajęciowej „Krzemień”,
- Agencja Zatrudnienia Wspomagane „Bizon”,
- Dom Krótkiego Pobytu „Poranek”.

Stowarzyszenie jest organizacją pożytku publicznego.

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin „Amikus”

os. Rusa 6, 61-245 Poznań

tel. 61 874 96 12

e-mail: stowamikus@op.pl, www.amikus.poznan.pl

Stowarzyszenie oferuje rehabilitację dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością, a także wypoczynek dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin.

Prowadzone placówki:

- Warsztaty Terapii Zajęciowej „Amikus”,
- Klub Seniora „Spokojna Przystań”.

Stowarzyszenie jest organizacją pożytku publicznego.

Fundacja na rzecz Wspomagania Rehabilitacji i Szerzenia Wiedzy Kynologicznej „Mały Piesek Zuzi”

ul. Jarochowskiego 44, 60-239 Poznań

tel. kom. 504 002 035, 504 002 071, 504 002 099

e-mail: biuro@malypiesekzuzi.pl

www.malypiesekzuzi.pl

Działalność Fundacji dotyczy przede wszystkim prowadzenia zajęć dogoterapeutycznych zarówno dla osób z niepełnosprawnością, jak i zdrowych. Fundacja organizuje imprezy i wydarzenia okolicznościowe, a także szkolenia z dogoterapii.

Stowarzyszenie na rzecz Osób z Autyzmem ProfUTURO

ul. Szamarzewskiego 78/82

60-589 Poznań

tel. 61 843 40 38

e-mail: biuro@pro-futuro.org

www.pro-futuro.org

W ramach działalności Stowarzyszenia prowadzone są:

- diagnoza pod kątem zaburzeń ze spektrum autyzmu,
- terapia indywidualna dla dzieci i młodzieży,
- terapia w grupie dla dzieci i młodzieży,
- zajęcia z psychologiem dla rodziców,
- warsztaty dla rodziców,
- szkolenia dla rodziców, profesjonalistów, studentów,
- wyjazdy wakacyjne,
- półkolonie,
- wsparcie dla rodzeństwa dzieci z autyzmem,
- integracja społeczna dzieci, młodzieży, dorosłych,
- realizacja projektów związanych z uzawodowieniem dorosłych osób z autyzmem,
- współpraca z innymi organizacjami pozarządowymi.

Stowarzyszenie prowadzi: Ośrodek Diagnostyczno-Konsultacyjny, Kuźnię Talentów – miejsce spotkań dla młodzieży i dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.

Stowarzyszenie jest organizacją pożytku publicznego.

Fundacja na rzecz Integracji Osób Niepełnosprawnych i Autystycznych „FIONA”

ul. Narcyzowa 7

63-004 Tulce

tel. kom. 697 717 291

e-mail: kontakt@fundacja-fiona.org.pl

www.fundacja-fiona.org.pl

W ramach Fundacji „FIONA” prowadzone jest Centrum Integracji i Aktywizacji Fundacji CiA przy ul. Mielżyńskiego 20G w Poznaniu.

Działalność:

- integracja, aktywizacja i przeciwdziałanie wykluczeniu osób z niepełnosprawnością i innych zagrożonych wykluczeniem,
- organizacja obozów letnich i zimowych,
- cykl spotkań „Poznaj Poznań” mających na celu poszerzanie wiedzy na temat miasta,
- realizacja projektu „Tandem – razem ku przyszłości”,
- organizacja i współorganizacja imprez, z elementami wspinaczki oraz parku linowego.

Stowarzyszenie jest organizacją pożytku publicznego.

Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Iskra”

ul. Grunwaldzka 55 paw. 18/19

60-352 Poznań

tel. 61 868 66 46

e-mail: iskrastowarzyszenie@gmail.com

www.iskrapoznan.pl

Stowarzyszenie oferuje pomoc w ramach prowadzonych przez siebie placówek:

- Środowiskowy Dom Samopomocy „Iskra”,
- Ośrodek Terapii Zajęciowej „Iskra”,
- Świetlica Terapii Zajęciowej „Iskra”.

Stowarzyszenie jest organizacją pożytku publicznego.

Stowarzyszenie Rodzin, Opiekunów i Przyjaciół Osób Psychiczenie Chorych „Wspólnota”

ul. Grobla 26

61-858 Poznań

tel. 61 852 94 68

tel. kom. 781 452 997

e-mail: info@wspolnota.poznan.pl

www.wspolnota.poznan.pl

Stowarzyszenie zajmuje się udzielaniem pomocy i wsparcia osobom z chorobami psychicznymi w zakresie pomocy psychologicznej, prawnej, materialnej, społeczno-emocjonalnej.

Organizacja tworzy grupy wsparcia, spotkania, szkolenia, sympozja dla pracujących z osobami niepełnosprawnymi psychicznie i dla rodzin tych osób.

Stowarzyszenie jest organizacją pożytku publicznego.

Fundacja na rzecz Wspierania Edukacji Osób Niepełnosprawnych „Pomóż Zrozumieć”

ul. Bogusławskiego 22/3, 60-214 Poznań

tel. kom. 508 136 642

e-mail: arleta@pomozrozumiec.pl, ewa@pomozrozumiec.pl

www.pomozrozumiec.pl

Fundacja organizuje pomoc w zakresie edukacji, korzystania z dóbr kultury oraz wypoczynku dzieci i młodzieży.

Fundacja Wielspin-Reha

ul. Krasińskiego 4/4

60-830 Poznań

tel. 61 848 66 34

tel. kom. 698 958 282

e-mail: rehabilitacja_wielspin@interia.pl

www.wielspinreha.org.pl

Fundacja podejmuje działalność na rzecz osób z niepełnosprawnością, głównie ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Organizacja prowadzi wczesną rehabilitację dla dzieci i młodzieży po leczeniu szpitalnym oraz z mózgowym porażeniem dziecięcym. Organizuje turnusy rehabilitacyjne, różne formy rehabilitacji oraz wypoczynku z odnową biologiczną i hipoterapią, wspiera rozwój twórczy podopiecznych, organizuje szkolenia.

Fundacja jest organizacją pożytku publicznego.

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Wielkopolski Oddział Regionalny

ul. Słowackiego 58/60

60-521 Poznań

tel. kom. 509 540 002

e-mail: zarzad@tpd wielkopolska.home.pl

www.tpdwielkopolska.home.pl

Towarzystwo opiekuje się Kołami Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym, chorymi na cukrzycę, po porażeniach mózgowych, na diecie bezglutenowej, chorymi na białaczkę. Celem organizacji jest troska o warunki życia dziecka, jego zdrowie, bezpieczeństwo. W związku z tym Towarzystwo organizuje wypoczynek dla dzieci z rodzin ubogich, dostarcza żywność, pomaga w zakupie leków, zapewnia wyposażenie w potrzebny sprzęt.

Towarzystwo jest organizacją pożytku publicznego.

Fundacja Intensywnej Terapii Dziecięcej

ul. Szpitalna 27/33

60-572 Poznań

tel. 61 849 14 78, 61 849 14 86

e-mail: anestinped@op.pl

www.fundacja-itd.org

Do podstawowych celów Fundacji należy ochrona i promocja zdrowia oraz działania na rzecz nauki, w szczególności działanie na rzecz rozwoju anestezjologii i intensywnej terapii pediatrycznej, wdrażanie nowych przedsięwzięć związanych z rozwojem specjalizacji, udzielanie pomocy i wsparcia związanego z rozwojem tej specjalizacji w kontekście ochrony zdrowia dzieci i młodzieży.

Fundacja jest organizacją pożytku publicznego.

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Poznaniu

ul. Pogodna 49/4, 60-131 Poznań

tel. 61 866 69 93

e-mail: zk.poznan@psouu.org.pl

www.psouupoznan.prv.pl

Stowarzyszenie skupia swą działalność na prowadzeniu kilku placówek. Ponadto celem jest inicjowanie rozwiązań prawnych, współpraca z organami władzy rządowej i samorządowej w zakresie zaspokajania potrzeb osób z niepełnosprawnością i ich rodzin oraz formułowania odpowiedniej polityki społecznej.

Stowarzyszenie oferuje także szkolenia rodziców i profesjonalistów, działalność wydawniczą i współpracę z mediami.

Stowarzyszenie prowadzi placówki: Hostel, Warsztaty Terapii Zajęciowej Pomost, Warsztaty Terapii Zajęciowej Przyjaciele, Ośrodek Wczesnej Interwencji, Środowiskowy Dom Samopomocy.

Stowarzyszenie jest organizacją pożytku publicznego.

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Chorobami Serca i Nerek

ul. Szpitalna 27/33 lok. 110b

60-572 Poznań

tel. 61 849 14 48

e-mail: kard-nefr.sekretariat@wp.pl

www.sk5.am.poznan.pl

Celem działalności Stowarzyszenia jest rozwijanie i propagowanie pomocy dzieciom z chorobami serca i nerek, głównie poprzez pomoc finansową i rzeczową, a także wspieranie działalności Kliniki Kardiologii i Nefrologii Dziecięcej w zakresie zakupu sprzętu i aparatury medycznej.

Stowarzyszenie organizuje także szkolenia oraz poradnictwo dla rodziców dzieci z chorobami serca i nerek.

Stowarzyszenie jest organizacją pożytku publicznego.

Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Zawsze Razem”

os. Jana III Sobieskiego 109

60-688 Poznań

tel. 61 823 58 41

e-mail: stowarzyszenie@zawsze-razem.info

www.zawsze-razem.info

Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Zawsze Razem” jest organem prowadzącym Niepubliczną Szkołę Podstawową i Niepublicznego Gimnazjum „Zawsze Razem” oraz Ośrodka Leczniczko-Rehabilitacyjnego „Zawsze Razem”.

Równoległe z nauką szkolną dzieci objęte są kompleksową rehabilitacją w Ośrodku Leczniczko-Rehabilitacyjnym „Zawsze Razem”.

Fundacja „Niesiemy Nadzieję”

ul. Traugutta 34, 61-514 Poznań

tel. kom. 513 070 910

e-mail: agata@niesiemynadzieje.pl, mariusz@niesiemynadzieje.pl

www.niesiemynadzieje.pl

Fundacja opiekuje się dziećmi z chorobami zagrażającymi życiu, między innymi mukowiscydozą, zanikiem mięśni, i dziećmi dializowanymi, czekającymi na przeszczep nerek.

Fundacja jest organizacją pożytku publicznego.

Stowarzyszenie na rzecz Hipoterapii, Korekcji Wad Postawy i Ekologii „Lajkonik”

os. Stefana Batorego 2/7

60-687 Poznań

tel. kom. 693 478 223

e-mail: lajkonie@op.pl

www.stajnia-lajkonik.pl

Stowarzyszenie oferuje przede wszystkim działalność związaną z hipoterapią skierowaną szczególnie do osób z niepełnosprawnością oraz do osób ze środowisk niewydolnych społecznie.

Organizacja zajmuje się ponadto wołyżerką i jazdą konną, profilaktyką i korekcją wad postawy oraz szeroko rozumianą promocją zdrowego stylu życia.

Wielkopolskie Forum Organizacji Osób z Niepełnosprawnościami

ul. Bukowska 27/29

60-501 Poznań

tel. 61 823 47 91

e-mail: biuro@wifoon.pl

www.wifoon.pl

Celem działania Forum jest reprezentowanie interesów środowiska osób z niepełnosprawnością, koordynacja wspólnych działań w zakresie obrony ich praw oraz tworzenie warunków do pełnego i aktywnego udziału osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym i zawodowym.

Prowadzone działania:

- organizacja szkoleń, seminariów, konferencji,
- prowadzenie Ośrodka Informacji w Poznaniu,
- reprezentowanie organizacji pozarządowych w kontaktach ze strukturami władzy państwowej,
- zrzeszanie organizacji pozarządowych z Wielkopolski,
- prowadzenie projektów z zakresu aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnością.

Stowarzyszenie na rzecz Dzieci ze Złożoną Niepełnosprawnością „Potrafię Więcej”

ul. Rubież 46e

61-612 Poznań

tel. kom. 606 418 881, 606 697 116, 883 394 873

e-mail: biuro@wsparcie.org.pl

www.wsparcie.org.pl

Głównym celem jest pomoc w opiece nad dziećmi ze złożoną niepełnosprawnością.

Prowadzone działania:

- zajęcia dla dzieci ze złożoną niepełnosprawnością w wieku przedszkolnym,
- świetlica terapeutyczna dla dzieci ze złożoną niepełnosprawnością „Spotkajmy się”,
- zajęcia terapeutyczne i rehabilitacyjne:
- zajęcia rehabilitacji ruchowej, zajęcia terapii neurorozwojowej metodą Bobathów,
- zajęcia logopedyczne,
- terapia metodą stymulacji bazalnej,
- zajęcia komunikacji alternatywnej i wspomagającej,
- warsztaty fotograficzne dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną i dodatkowymi sprzężeniami.

Stowarzyszenie jest organizacją pożytku publicznego.

Stowarzyszenie na rzecz Edukacji Dzieci i Młodzieży z Autyzmem „Aperio”

ul. Górki 10

60-204 Poznań

tel. kom. 605 249 676

e-mail: info@aperio.org.pl

www.aperio.org.pl

Stowarzyszenie prowadzi szkolenia dla rodziców, profesjonalistów, studentów z zakresu oddziaływań terapeutycznych w pracy z dziećmi ze spektrum autyzmu.

Stowarzyszenie Przyjaciół Niewidomych i Słabowidzących

ul. Ognik 20b

60-386 Poznań

tel. 61 868 84 00

e-mail: spnis@o2.pl

www.spnis.poznan.pl

Celem Stowarzyszenia są działania na rzecz poprawy zdrowia i jakości życia osób niewidomych i słabowidzących, z niepełnosprawnością intelektualną, często z dodatkowymi schorzeniami, takimi jak dziecięce porażenie mózgowe, padaczka, zaburzenia emocjonalne, zespół Downa.

Szczególną uwagę Stowarzyszenie kieruje na realizację potrzeb osobistych, zawodowych i społecznych podopiecznych.

Stowarzyszenie prowadzi placówki:

- Warsztat Terapii Zajęciowej „Ognik”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Ognik”.

Stowarzyszenie jest organizacją pożytku publicznego.

Oddział Wielkopolski Polskiego Związku Głuchych

ul. Przemysłowa 45/49, 61-541 Poznań

tel. 61 649 77 11

e-mail: biuropzg@pzg-wielkopolska.pl

www.pzg-wielkopolska.pl

Celem Związku jest zrzeszanie osób niesłyszących oraz innych osób z uszkodzonym słuchem i udzielanie im pomocy w obszarach sprawowania opieki nad dziećmi i młodzieżą z uszkodzonym słuchem oraz nad dziećmi słyszącymi rodziców niesłyszących. Działania realizowane są między innymi poprzez: prowadzenie rehabilitacji słuchu i mowy, udzielanie pomocy w podnoszeniu wykształcenia, organizowanie szkoleń, w szczególności z zakresu języka migowego, prowadzenie zawodowej rehabilitacji osób niesłyszących i z uszkodzonym słuchem, zatrudnionych w jednostkach działalności gospodarczej Związku.

Związek jest organizacją pożytku publicznego.

Polskie Towarzystwo Chorób Nerwowo-Mięśniowych – Oddział Regionalny

ul. Grunwaldzka 21

60-783 Poznań

tel. kom. 606 316 283

e-mail: jolawlazlo@wp.pl

Głównym celem Towarzystwa jest aktywizowanie osób z niepełnosprawnością, między innymi poprzez prowadzenie rehabilitacji, udzielanie porad medycznych oraz kierowanie zainteresowanych osób do odpowiednich placówek (medycznych, rehabilitacyjnych i innych).

Stowarzyszenie prowadzi Wielkopolskie Centrum Rehabilitacji i Profilaktyki Niepełnosprawności Dzieci i Młodzieży.

ul. Bułgarska 17, 60-320 Poznań

tel. 61 868 76 88, tel. kom. 664 447 879

e-mail: poczta@centrum-rehabilitacja.com.pl

www.centrum-rehabilitacji.com.pl

Centrum prowadzi usługi z zakresu rehabilitacji. Oferowane usługi to: fizjoterapia, hydroterapia, gabinet masażu, kinezyterapia, konsultacje z lekarzami różnych specjalizacji, psychologiem, dietetykiem, pedagogiem, logopedą.

Stowarzyszenie na rzecz Rehabilitacji Niewidomych i Słabowidzących

os. Kosmonautów 110, 61-643 Poznań

tel. 61 820 05 12

e-mail: stowarzyszenie_rmis@poczta.onet.pl

www.srnis.org

Głównym celem Stowarzyszenia jest integracja oraz rehabilitacja osób z dysfunkcją narządu wzroku. Stowarzyszenie prowadzi rehabilitację dzieci, młodzieży i dorosłych niewidomych i słabowidzących, grupę wsparcia dla osób z dysfunkcją narządu wzroku oraz organizuje wyjazdy rehabilitacyjne dla osób z dysfunkcją narządu wzroku i słuchu, szkolenia, a także kursy w zakresie metod komunikowania się osób głuchoniemych.

Stowarzyszenie prowadzi Poradnię Niewidomych i Słabowidzących na os. Kosmonautów 110.

Towarzystwo Osób Niesłyszących

ul. Kolejowa 1/3, 60-161 Poznań

tel. 61 866 02 15

www.ton-poznan.pl

Głównym zadaniem Towarzystwa jest poprawa jakości życia osób z dysfunkcją narządu słuchu i mowy. Towarzystwo prowadzi rehabilitację, poradnictwo, działalność informacyjną, edukacyjną i wychowawczą, a także organizuje spotkania, imprezy i wycieczki.

Stowarzyszenie na rzecz Młodzieży Sprawnej Inaczej „Śmiałek”

os. Marysieńki 25, 60-688 Poznań

tel. 61 828 11 55, tel. kom. 601 426 397

e-mail: kd@smialek.org

www.smialek.org

Głównym celem Stowarzyszenia jest zapewnienie osobom z niepełnosprawnością wsparcia, umożliwienie rozwoju, zdobywania nowych doświadczeń i umiejętności, wspieranie w rozwoju samodzielności i zaradności życiowej.

Stowarzyszenie prowadzi placówki:

- Warsztaty Terapii Zajęciowej „Śmiałek”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Śmiałek”.

Stowarzyszenie jest organizacją pożytku publicznego.

Stowarzyszenie Ludzi z Epilepsją, Niepełnosprawnych i Ich Przyjaciół „Koniczynka”

ul. Swoboda 22, lok. 24, 60-391 Poznań

tel. 61 867 30 41

e-mail: koniczynka3@op.pl, www.stowarzyszeniekoniczynka.pl

Udzielanie pomocy osobom chorym na epilepsję oraz inne schorzenia neurologiczne przez prowadzenie terapii i rehabilitacji dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Stowarzyszenie organizuje wyjazdy rehabilitacyjno-wypoczynkowe oraz imprezy kulturalno-oświatowe, udziela także pomocy rzeczowej (odzież, żywność).

Organizacja prowadzi placówki:

- Warsztat Terapii Zajęciowej „Koniczynka”,
- Dzienny Ośrodek Rehabilitacyjno-Opiekuńczy z Terapią Zajęciową Poznań,
- Całodobowy Ośrodek Opiekuńczo-Rehabilitacyjny typu Hotel.

Stowarzyszenie jest organizacją pożytku publicznego.

Polski Związek Niewidomych – Okręg Wielkopolski

al. Niepodległości 29, 61-714 Poznań

tel. 61 847 46 16, 61 847 46 17

e-mail: pznowlkp@interia.pl

www.pzn-wielkopolska.org.pl

Związek zajmuje się rehabilitacją niewidomych w zakresie nauki orientacji przestrzennej, czynności dnia codziennego, pisma Braille'a, a także organizowaniem turnusów rehabilitacyjnych, zaopatrywaniem niewidomych w sprzęt rehabilitacyjny, pomocą osobom niewidomym w rozwiązywaniu problemów.

Związek jest organizacją pożytku publicznego.

Fundacja Pomocy Dzieciom z Chorobami Nowotworowymi w Poznaniu

ul. Engeströma 22/6, 60-571 Poznań

tel. kom. 601 152 561, 607 093 040

www.fundacjapomocydzieciom.com.pl

Celem Fundacji jest organizowanie pomocy dzieciom z chorobami nowotworowymi poprzez:

- organizowanie pomocy finansowej dla specjalistycznego leczenia dzieci,
- wspieranie rodzin dzieci dotkniętych chorobami nowotworowymi,
- organizowanie opieki wolontariuszy dla dzieci.

Ponadto Fundacja wspiera psychologicznie rodziny dzieci z chorobami nowotworowymi, organizuje wypoczynek rehabilitacyjno-leczniczy i wakacyjny.

Fundacja jest organizacją pożytku publicznego.

Fundacja Na Niebiesko

ul. Kowalska 10, 64-600 Oborniki

tel. kom. 600 326 002, 609 619 092, 664 412 097

e-mail: fundacja@naniebiesko.pl

www.naniebiesko.pl

Celem Fundacji jest udzielanie profesjonalnej pomocy dzieciom ze spektrum autyzmu i zaburzeniami pokrewnymi oraz ich rodzinom, a także upowszechnianie wiedzy na temat autyzmu i terapii niedyrektywnych.

Fundacja jest organizacją pożytku publicznego.

8. ORZECZENIE O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności

ul. Słowackiego 8

60-823 Poznań

tel. 61 841 07 04, 61 841 07 05, 61 841 07 06

e-mail: orzekanie@powiat.poznan.pl

Orzeczenie o niepełnosprawności wydaje Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Zespół wydaje orzeczenie o niepełnosprawności dzieciom do ukończenia 16. roku życia, które wymagają stałej opieki z powodu:

- upośledzenia umysłowego (niepełnosprawności intelektualnej),
- chorób psychicznych, psychoz, zespołów psychotycznych,
- wad wrodzonych i schorzeń o różnej przyczynie, które prowadzą do niepełnosprawności ruchowej,
- chorób endokrynologicznych, metabolicznych, zaburzeń enzymatycznych, chorób zakaźnych, chorób układu krwiotwórczego, chorób układu oddechowego, pokarmowego,
- całościowych zaburzeń rozwoju (w tym autyzm, zespół Aspergera),
- padaczki (epilepsji),
- chorób neurologicznych,
- nowotworów,
- wrodzonych lub nabytych wad wzroku, które powodują znaczne ograniczenia sprawności,
- niedosłuchu, głuchoty.

Aby uzyskać orzeczenie o niepełnosprawności, należy przedstawić diagnozę lekarską, która poświadcza występowanie u dziecka choroby lub zaburzenia z listy przedstawionej powyżej.

Ponadto muszą być spełnione następujące warunki:

- przewidywany okres trwania pogorszenia stanu zdrowia z powodu choroby musi być dłuższy niż 12 miesięcy,
- dziecko nie jest zdolne do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, takich jak samoobsługa, komunikowanie się oraz poruszanie się, i wymaga w tych obszarach stałej opieki,
- stan zdrowia dziecka wymaga regularnych oddziaływań rehabilitacyjnych i leczniczych w domu i poza domem dziecka.

Dzieci otrzymują orzeczenie o niepełnosprawności zawsze na czas określony, najpóźniej do 16. roku życia.

Po ukończeniu przez dziecko 16 lat wydaje się orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Do kogo można się odwołać?

Odwołanie od orzeczenia Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności można skierować do **Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności** w terminie 14 dni od daty doręczenia. Odwołanie składa się w siedzibie zespołu (powiatowego), który wydał orzeczenie (a z którym nie zgadza się rodzic), a następnie zespół przekazuje to odwołanie wraz z aktami do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności.

Wojewódzki Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Wielkopolskim

ul. Kazimierza Wielkiego 24/26

61-863 Poznań

tel. 61 850 87 60, 61 850 87 63

e-mail: zn@poznan.uw.gov.pl

9. ŚWIADCZENIA ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Poznańskie Centrum Świadczeń

ul. Wszystkich Świętych 1, 61-843 Poznań

tel. 61 646 33 44

e-mail: swiadczenia@pcs-poznan.pl, www.pcs-poznan.pl

Głównym celem świadczeń zabezpieczenia społecznego jest wsparcie finansowe osób z niepełnosprawnością oraz ich rodzin.

9.1. Świadczenie pielęgnacyjne

O świadczenie pielęgnacyjne może się ubiegać matka, ojciec, opiekun faktyczny dziecka, osoba będąca rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (dziadkowie, rodzeństwo) lub inna osoba, na której zgodnie z kodeksem rodzinnym i opiekuńczym ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób posiadających znaczny stopień niepełnosprawności. Osoby te nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem z niepełnosprawnością, które posiada:

- orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki albo pomocy osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie wypłacane jest miesięcznie.

W przypadku, gdy o świadczenie pielęgnacyjne występuje osoba zobowiązana do alimentacji inna niż spokrewniona w pierwszym stopniu, to aby otrzymać świadczenie, należy spełnić łącznie następujące warunki:

- rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- nie ma opiekuna prawnego lub rodziny zastępczej spokrewnionej lub osoby takie legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18. roku życia

lub

- w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

9.2. Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznawany jest każdemu dziecku z niepełnosprawnością w wieku do ukończenia 16. roku życia na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności bez orzekania o stopniu lub osobie powyżej 16. roku życia, która legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia. Zasiłek pielęgnacyjny przyznawany jest niezależnie od sytuacji zawodowej rodziców oraz bez względu na wysokość ich dochodów.

9.3. Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego w przeliczeniu na osobę.

Drogi Rodzicu!

Ze względu na zmiany kwot zasiłków i świadczeń szczegółowe informacje o wysokości świadczeń można znaleźć na stronie www.pcs-poznan.pl lub uzyskać za pośrednictwem POZnań Kontakt pod numerem telefonu 61 646 33 44.

9.4. Świadczenia pieniężne zależne od dochodów

Świadczenie	Komu przysługuje, kwota
Zasiłek rodzinny	Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje: <ul style="list-style-type: none"> – rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka, – opiekunowi faktycznemu dziecka, – osobie uczącej się.
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	Dodatek przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego. W przypadku opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności dodatek przysługuje przez okres 72 miesięcy.
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka	Dodatek przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ: <ul style="list-style-type: none"> – drugi z rodziców dziecka nie żyje, – ojciec dziecka jest nieznany, – powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców dziecka zostało oddalone. W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku się zwiększa.
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	Dodatek przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku: <ul style="list-style-type: none"> – do ukończenia 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności, – powyżej 16. roku życia do ukończenia 24. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych przysługują rodzinom wychowującym dziecko z niepełnosprawnością na podstawie kryterium dochodowego z pomocy społecznej na osobę w rodzinie.

Drogi Rodzicu!

Ze względu na zmiany kwot zasiłków i świadczeń szczegółowe informacje o wysokości świadczeń można znaleźć na stronie www.pcs-poznan.pl lub uzyskać za pośrednictwem POZnań Kontakt pod numerem telefonu 61 646 33 44.

10. WSPARCIE FINANSOWE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Rodzice dzieci z niepełnosprawnością, którzy borykają się z trudnościami finansowymi i znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej, mogą zwrócić się o pomoc do ośrodka pomocy społecznej w celu uzyskania poniżej opisanych zasiłków.

Zasiłek stały dla osoby z niepełnosprawnością, która samodzielnie prowadzi gospodarstwo domowe bądź pozostaje pod opieką rodziny. Zasiłek zależy od dochodów.

Zasiłek okresowy dla osoby z niepełnosprawnością bądź rodziny, pod której opieką pozostaje osoba z niepełnosprawnością. Zasiłek przyznawany jest na podstawie dochodów w rodzinie. Czas, na jaki jest przyznawany, określany jest przez ośrodek, który udziela zasiłku na podstawie okoliczności sprawy.

Zasiłek celowy przyznawany na pokrycie konkretnej potrzeby, np. zakupu leków, żywności, leczenia, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Drogi Rodzicu!

Ze względu na zmiany kwot zasiłków i świadczeń szczegółowe informacje o wysokości wsparcia finansowego z pomocy społecznej można znaleźć na stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie www.mopr.poznan.pl.

10.1. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu i jego filie

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

ul. Cześnikowska 18

tel. 61 860 99 00, 61 860 99 01

Filia Stare Miasto

ul. Ratajczaka 5/7

tel. 61 852 26 15, 61 851 64 59, 61 852 27 31

Filia Piątkowo

os. Władysława Łokietka 104

tel. 61 823 52 60, 61 825 16 63

Filia Nowe Miasto

os. Piastowskie 81

tel. 61 877 24 24, 61 876 66 11

Filia Wilda

ul. Opolska 58

tel. 61 832 29 71, 61 830 01 71

Filia Grunwald

ul. Matejki 50

tel. 61 878 47 51, 61 878 48 73

Filia Jeżyce

ul. Długosza 18a

tel. 61 847 32 11, 61 847 32 12

11. REHABILITACJA SPOŁECZNA

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Centrala

ul. Cześnikowska 18, 60-330 Poznań

tel. 61 860 99 00, 61 860 99 01

Głównym celem rehabilitacji społecznej jest umożliwienie osobom z niepełnosprawnością uczestnictwa w życiu społecznym.

11.1. Dofinansowanie do pobytu na turnusie rehabilitacyjnym

Turnus rehabilitacyjny to forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku. Celem tego typu działań jest poprawa sprawności psychofizycznej, rozwijanie zainteresowań, a także integracja społeczna.

Wymagane dokumenty

1. Wypełniony wniosek (do odbioru w MOPR lub do pobrania ze strony internetowej www.mopr.poznan.pl, zakładka: „Sekcja rehabilitacji – druki do pobrania”).
2. Kopia orzeczenia: o stopniu niepełnosprawności (znaczny, umiarkowany, lekki) lub o zaliczeniu do jednej z grup inwalidzkich (I, II, III), lub o całkowitej/częściowej niezdolności do pracy, o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym i niezdolności do samodzielnej egzystencji lub niepełnosprawności (dotyczy dzieci wyłącznie do 16. roku życia), oryginał do wglądu.

Procedury i terminy

Wniosek z wymaganymi załącznikami można składać w każdym czasie w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Poznaniu, ul. Cześnikowska 18, pok. 9.

Wielkość pomocy

Zależna od stopnia niepełnosprawności.

Pobyt na turnusie rehabilitacyjnym wybiera się dopiero po uzyskaniu dofinansowania. Należy pamiętać, że pobyt w sanatorium nie jest turnusem rehabilitacyjnym. W kwestii pobytu w sanatorium należy zwrócić się do Narodowego Funduszu Zdrowia.

11.2. Dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego

Sprzęt rehabilitacyjny to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych mających na celu osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej. W doborze sprzętu może pomóc lekarz.

Wymagane dokumenty

1. Wypełniony wniosek (do odbioru w MOPR lub do pobrania ze strony internetowej www.mopr.poznan.pl, zakładka: „Sekcja rehabilitacji – druki do pobrania”).
2. Kopia orzeczenia: o stopniu niepełnosprawności (znaczny, umiarkowany, lekki) lub o zaliczeniu do jednej z grup inwalidzkich (I, II, III), lub o całkowitej/częściowej niezdolności do pracy, o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym i niezdolności do samodzielnej egzystencji lub niepełnosprawności (dotyczy dzieci wyłącznie do 16. roku życia), oryginał do wglądu.
3. Zaświadczenie potwierdzające fakt, że zachodzi potrzeba prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych przy użyciu tego sprzętu.

Termin składania wniosków – w każdym czasie w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Poznaniu, ul. Cześćnikowska 18, pok. 11.

Wielkość pomocy

Wysokość dofinansowania wynosi do 80% kosztów zakupu sprzętu, nie więcej jednak niż do wysokości pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Przykłady sprzętu rehabilitacyjnego

- stół rehabilitacyjny,
- materac rehabilitacyjny do ćwiczeń,
- wałki rehabilitacyjne,
- rower rehabilitacyjny stacjonarny lub trzykołowy, również tandem,
- ławeczka gimnastyczna,
- klin rehabilitacyjny, bryły rehabilitacyjne,
- zestaw drewnianych pomocy do terapii zajęciowej ręki (tablica do terapii ręki, kolorowe figury geometryczne, płótek z kółkami, słupek z kolorowymi kółkami, kolorowe cylindry, liść, drzewo, but, ser, mysz, domino, skarbonka),
- łóżka rehabilitacyjne.

11.3. Dofinansowanie zapotrzebowania na przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze realizowane jest na zlecenie lekarza (ortopedy, neurologa) i częściowo dofinansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Wymagane dokumenty

1. Wypełniony wniosek (do odbioru w MOPR lub do pobrania ze strony internetowej www.mopr.poznan.pl, zakładka: „Sekcja rehabilitacji – druki do pobrania”).
2. Kopia orzeczenia: o stopniu niepełnosprawności (znaczny, umiarkowany, lekki) lub o zaliczeniu do jednej z grup inwalidzkich (I, II, III), lub o całkowitej/częściowej niezdolności do pracy, o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym i niezdolności do samodzielnej egzystencji lub niepełnosprawności (dotyczy dzieci wyłącznie do 16. roku życia), oryginał do wglądu.
3. Faktura (określająca limit NFZ/dofinansowanie NFZ) i kopia zrealizowanego zlecenia lub
4. Faktura pro forma i kopia zlecenia.

Procedury i terminy

Wniosek z wymaganymi załącznikami można składać w każdym czasie w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Poznaniu, ul. Cześniowska 18, pok. 11.

Wielkość pomocy

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze można uzyskać w wysokości do:

- 100% udziału własnego osoby niepełnosprawnej w limicie ceny ustalonym na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli taki udział jest wymagany.
- 150% sumy kwoty limitu, o którym mowa wyżej, wyznaczonego przez ministra zdrowia oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej w zakupie przedmiotów i środków, jeżeli cena jest wyższa niż ustalony limit.

Przykłady przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych

- protezy kończyn dolnych i górnych,
- obuwie ortopedyczne,
- balkoniki i podpórki do chodzenia,
- soczewki okularowe,
- aparaty słuchowe,
- cewniki,
- wózki inwalidzkie,

- pieluchomajtki,
- peruki,
- poduszki przeciwoleżynowe.

11.4. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych

Pomoc mogą otrzymać osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności, które mają trudności w poruszaniu się, jeżeli są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkują.

Dofinansowanie nie może obejmować kosztów zakupu sprzętu lub wykonania usług związanych z likwidacją barier poniesionych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem umowy o dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia.

Przedmiot dofinansowania

Zakup sprzętu lub wykonanie robót, które umożliwiają lub w znacznym stopniu ułatwią osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych codziennych czynności lub kontakty z otoczeniem.

Wymagane dokumenty

1. Wypełniony wniosek (do odbioru w MOPR lub do pobrania ze strony internetowej www.mopr.poznan.pl, zakładka: „Sekcja rehabilitacji – druki do pobrania”).
2. Kopia orzeczenia: o stopniu niepełnosprawności (znaczny, umiarkowany, lekki) lub o zaliczeniu do jednej z grup inwalidzkich (I, II, III), lub o całkowitej/częściowej niezdolności do pracy, o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym i niezdolności do samodzielnej egzystencji lub niepełnosprawności (dotyczy dzieci wyłącznie do 16. roku życia), oryginał do wglądu.
3. Dokument potwierdzający podstawę prawną do zamieszkania w lokalu lub budynku, w którym ma nastąpić likwidacja barier.
4. Zgoda właściciela budynku (w koniecznych przypadkach).

Procedury i terminy

Wniosek wraz z wymaganymi załącznikami można złożyć w każdym terminie w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Poznaniu, ul. Cześnikowska 18, pok. 11.

Procedura wymaga zawarcia umowy z MOPR o dofinansowanie ze środków PFRON.

Wielkość pomocy

Wysokość dofinansowania wynosi do 95% kosztów zakupu sprzętu lub wykonania robót, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

11.5. Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych

Pomoc mogą otrzymać osoby z niepełnosprawnością, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z ich niepełnosprawności. Dofinansowanie nie może obejmować kosztów zakupu sprzętu lub wykonania usług związanych z likwidacją barier poniesionych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem umowy o dofinansowanie ze środków NFZ.

Przedmiot dofinansowania

Zakup sprzętu lub wykonanie usług, które umożliwiają lub w znacznym stopniu ułatwiają osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych codziennych czynności albo kontakty z otoczeniem, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych nie przysługuje osobom niepełnosprawnym, które w ciągu trzech lat przed złożeniem wniosku uzyskały na ten cel dofinansowanie ze środków NFZ.

Wymagane dokumenty

1. Wypełniony wniosek (do odbioru w MOPR lub do pobrania ze strony internetowej www.mopr.poznan.pl, zakładka: „Sekcja rehabilitacji – druki do pobrania”).
2. Kopia orzeczenia: o stopniu niepełnosprawności (znaczny, umiarkowany, lekki) lub o zaliczeniu do jednej z grup inwalidzkich (I, II, III), lub o całkowitej/częściowej niezdolności do pracy, o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym i niezdolności do samodzielnej egzystencji lub niepełnosprawności (dotyczy dzieci wyłącznie do 16. roku życia), oryginał do wglądu.

Procedury i terminy

Wniosek wraz z wymaganymi załącznikami można złożyć w każdym terminie w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Poznaniu, ul. Cześnikowska 18, pok. 11.

Procedura wymaga zawarcia umowy z MOPR o dofinansowanie ze środków PFRON.

Wielkość pomocy

Wysokość dofinansowania wynosi do 95% kosztów zakupu sprzętu lub wykonania usług, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Przykłady urządzeń z zakresu likwidacji barier technicznych:

- zakup i montaż podnośnika sufitowego z oprzyrządowaniem,
- zakup krzesła prysznicowego lub toaletowego,
- zakup wózka toaletowego lub prysznicowego,

- zakup urządzenia umożliwiającego pokonanie schodów przez osobę niepełnosprawną przy pomocy innej osoby (np. schodołaz),
- zakup i montaż dodatkowego systemu oświetlenia dla osób niedowidzących,
- zakup budzika głosnomówiącego lub wibrującego,
- radiomagnetofon,
- maszyna brajlowska,
- dyktafon,
- czytnik,
- zakup zegarka głosnomówiącego, „obrajlowanego” lub wibracyjnego.

11.6. Program Aktywny Samorząd

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

ul. Cześnikowska 18

60-330 Poznań

tel. 61 860 99 30, 61 860 99 32

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających udział osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie ogłasza na swojej stronie informacje o realizowanych programach (modułach) w ramach Aktywnego Samorządu oraz podaje terminy składania wniosków.

Aktywny Samorząd realizuje programy finansowane przez PFRON w różnych modułach. Informacje na ten temat można uzyskać na stronie MOPR Poznań: www.mopr.poznan.pl (zakładka: „Sekcja rehabilitacji”).

Wszystkie wnioski można pobrać w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie przy ul. Cześnikowskiej 18 lub pobrać ze strony www.mopr.poznan.pl (zakładka: „Druki do pobrania”).

Zestawienie zadań w ramach programu Aktywny Samorząd:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,

Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B.

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,

Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,

Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny.

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Moduł III – szkolenia kadr samorządów oraz organizacji pozarządowych z zakresu problematyki niepełnosprawności.

12. SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE

Specjalistyczne usługi opiekuńcze przeznaczone są dla osób z zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnością intelektualną oraz dla osób, które wymagają pomocy ze względu na swoje schorzenie bądź niepełnosprawność. Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane są przez ośrodki pomocy społecznej i odbywają się w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością.

Usługi przyznawane są na podstawie skierowania (zaświadczenia lekarskiego), w którym lekarz powinien wskazać rodzaj usług i wymiar godzinowy, jaki jest potrzebny dziecku.

Skierowanie i podanie o przyznanie usług składa się w ośrodku pomocy społecznej, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania dziecka.

Zakres działań w ramach specjalistycznych usług opiekuńczych:

1. Uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym:

- kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, w szczególności takich, jak: samoobsługa, dbanie o siebie i najbliższych, organizacja czasu wolnego, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, np. wypełnianie dokumentów, wsparcie w poszukiwaniu pracy, umiejętność gospodarowania własnymi pieniędzmi i budżetem domowym.

2. Pielęgnacja jako wspieranie procesu leczenia, w tym:

- pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych,
- uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt lekarskich, badań diagnostycznych,
- pomoc w wykupywaniu lub zamawianiu leków w aptece,
- pilnowanie przyjmowania leków oraz obserwowanie ewentualnych skutków ubocznych ich stosowania,
- w szczególnie uzasadnionych przypadkach zmiana opatrunków, pomoc w użyciu środków pomocniczych i materiałów medycznych, przedmiotów ortopedycznych, a także w utrzymaniu higieny,
- pomoc w dotarciu do placówek służby zdrowia,
- pomoc w dotarciu do placówek rehabilitacyjnych.

3. Rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu zgodnie z zaleceniami lekarskimi lub specjalisty z zakresu rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapii i we współpracy ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego oraz edukacyjno-terapeutycznego zmierzającego do wielostronnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług.

Szczegółowe informacje na temat specjalistycznych usług opiekuńczych można uzyskać w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie, w placówkach zgodnych z miejscem zamieszkania.

4. Pomoc mieszkaniowa, w tym:

- w uzyskaniu mieszkania, negocjowaniu i wnoszeniu opłat,
- w organizacji drobnych remontów, adaptacji, napraw, likwidacji barier architektonicznych,
- kształtowanie właściwych relacji osoby uzyskującej pomoc z sąsiadami i gospodarzem domu.

5. Zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane są przez osoby z odpowiednimi kwalifikacjami. Są to: pracownik socjalny, psycholog, pedagog, logopeda, terapeuta zajęciowy, pielęgniarka, asystent osoby niepełnosprawnej, fizjoterapeuta, specjalista w zakresie rehabilitacji medycznej.

Na terenie Poznania świadczeniem usług opiekuńczych zajmują się organizacje pozarządowe:

Polski Komitet Pomocy Społecznej

ul. Krasińskiego 3/5

60-830 Poznań

tel. 61 848 11 76

www.pkps.org.pl (zakładka: „Nasze placówki”)

Wielkopolski Oddział Okręgowy PCK

ul. Górna Wilda 99A-B

61-563 Poznań

tel. 61 835 31 79

e-mail: poznan@pck.org.pl

www.pck-poznan.org.pl

12.1. Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze

W celu ustalenia wysokości opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze ośrodek pomocy społecznej przeprowadza wywiad środowiskowy, którego celem jest ustalenie sytuacji materialnej i rodzinnej osoby ubiegającej się o specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Stawkę za godzinę usług (z wyjątkiem usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi) reguluje uchwała rady gminy. Stawkę za godzinę usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala ośrodek pomocy społecznej, biorąc pod uwagę koszt ich realizacji.

Przy ustalaniu odpłatności ośrodek kieruje się tabelą zamieszczoną w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. 2005, nr 189, poz. 1598 z późn. zm.).

13. ULGI I UPRAWNIENIA

Osobie z niepełnosprawnością oraz rodzicom/opiekunom prawnym przysługują różne ulgi wynikające z posiadania orzeczenia o niepełnosprawności, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

13.1. Komunikacja miejska

Dziecko z niepełnosprawnością wraz z rodzicem/opiekunem mogą korzystać z bezpłatnych lub ulgowych biletów w komunikacji zbiorowej. Zniżki na transport komunikacją miejską określane są przez przewoźników w każdym mieście. Należy zatem zapoznać się z przepisami, ponieważ ulga stosowana w przypadku przejazdu osoby z niepełnosprawnością z rodzicem bądź opiekunem w Poznaniu nie musi być taka sama jak w innym mieście.

Szczegółowe informacje można uzyskać w:

Zarząd Transportu Miejskiego, Biuro Obsługi Klienta

ul. Matejki 59, pok. 007 (parter)

60-770 Poznań

tel. 61 834 61 26, 61 633 53 19

www.ztm.poznan.pl

13.2. PKP, PKS, linie lotnicze

Dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością uczęszczającym do szkoły – nie dłużej niż do 24. roku życia, a studenci do 26. roku życia – oraz ich rodzicom i opiekunom przysługuje 78% ulgi w drugiej klasie pociągów pospiesznych, ekspresowych, IC i EC na podstawie biletów jednorazowych bądź miesięcznych imiennych, a także w autobusach PKS przyspieszonych i pospiesznych na trasie z miejsca zamieszkania lub z miejsca pobytu do: przedszkola, szkoły, ośrodka rehabilitacji, domu pomocy społecznej, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, ośrodka wsparcia i z powrotem.

Opiekun towarzyszący osobie o znacznym stopniu niepełnosprawności (powyżej 13. roku życia) lub przewodnik towarzyszący w podróży osobie ociemniałej lub niewidomej na podstawie jednego z dokumentów podopiecznego oraz biletów jednorazowych ma prawo do 95% ulgi na przejazdy w drugiej klasie pociągów pospiesznych, ekspresowych, IC i EC oraz w autobusach PKS przyspieszonych i pospiesznych.

Pasażerowie linii lotniczych z ograniczoną możliwością poruszania się spowodowaną niepełnosprawnością sensoryczną, ruchową, intelektualną, wynikającą z wieku lub choroby mają prawo do specjalnej bezpłatnej asysty w trakcie pobytu na terenie portu lotniczego, podczas wsiadania i wysiadania z samolotu oraz w czasie lotu.

Szczegółowe informacje można uzyskać w:

PKP w Poznaniu

ul. Dworcowa 2
61-801 Poznań
tel. 19 757
e-mail: poznan.glowny@pkp.pl

PKS w Poznaniu

ul. Stanisława Matyi 1
61-586 Poznań
tel. 61 664 25 00
e-mail: sekretariat@pks.poznan.pl
Kierownik Dworca w Poznaniu
tel. 61 664 25 51
www.pks.poznan.pl

Port Lotniczy Poznań-Ławica sp. z o.o.

ul. Bukowska 285
60-189 Poznań
tel. 61 849 23 16
tel. kom. 669 692 193
e-mail: pomoc@airport-poznan.com.pl
www.airport-poznan.com.pl

13.3. Bezpłatny transport do placówek oświatowych

Od momentu kiedy dziecko z niepełnosprawnością objęte jest obowiązkiem szkolnym, ma prawo do bezpłatnego transportu do szkoły.

Podstawa prawna: art. 14a ust. 4 i art. 17 ust. 3a ustawy o systemie oświaty (Dz.U. 2004, j.t., nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).

Obowiązki gminy

– Zapewnienie dzieciom z niepełnosprawnością pięcioletnim oraz dzieciom z odroczonym obowiązkiem szkolnym, nie dłużej niż do końca roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 8 lat, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższego przedszkola,

oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka umożliwiającego dzieciom z niepełnosprawnością intelektualną, z niepełnosprawnością sprzężoną realizację obowiązku szkolnego.

- Zapewnienie zwrotu kosztów przejazdu ucznia i opiekuna na zasadach określonych w umowie zawartej między wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) i rodzicami, opiekunami lub opiekunami prawnymi, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice, opiekunowie lub opiekunowie prawni.
- Zapewnienie uczniom z niepełnosprawnością (z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną) bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej i gimnazjum, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także do najbliższej szkoły ponadgimnazjalnej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 21. roku życia.
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim (upośledzonym umysłowo w stopniu głębokim) udziału w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, a dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością sprzężoną bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka umożliwiającego im realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia.
- Zwrot kosztów przejazdu ucznia oraz jego opiekuna do szkoły lub ośrodka, jeżeli dowożenie i opiekę zapewniają rodzice, opiekunowie lub opiekunowie prawni.

Szczegółowe informacje można uzyskać w:

Wydziałe Oświaty Urzędu Miasta Poznania

ul. Libelta 16/20

61-706 Poznań

– w sprawie szkolnictwa specjalnego:

tel. 61 878 43 02, tel. 61 878 43 71;

– w sprawie dowozu uczniów niepełnosprawnych do szkół:

tel. 61 878 43 67.

13.4. Karta parkingowa

O kartę parkingową mogą ubiegać się rodzice dziecka z niepełnosprawnością, które w orzeczeniu o niepełnosprawności ma w punkcie 9 (spełnianie przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym) zaznaczone „TAK”.

Karty od 2015 roku są imienne i wydawane na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności, jednak nie dłużej niż na 5 lat.

Szczegółowe informacje można uzyskać w:

Starostwie Powiatowym w Poznaniu

ul. Słowackiego 8, 60-823 Poznań

tel. 61 841 07 04, 61 841 07 05, 61 841 07 06

e-mail: orzekanie@powiat.poznan.pl

www.bip.powiat.poznan.pl (zakładka: „Sprawy”)

13.5. Strefa płatnego parkowania

Osoba z niepełnosprawnością może ponosić niższe opłaty za strefę parkowania po uzyskaniu specjalnego identyfikatora.

Szczegółowe informacje można uzyskać w:

Biurze Obsługi Klienta Wydziału Parkowania ZDM

ul. Pułaskiego 9, 60-607 Poznań

tel. 61 851 50 70

www.zdm.poznan.pl

13.6. Podatki

Osobie z niepełnosprawnością przysługują ulgi w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz w podatku od czynności cywilnoprawnych.

Szczegółowych informacji udzielają urzędy skarbowe.

13.7. Usługi pocztowe

Operator świadczący powszechne usługi pocztowe zapewnia osobom z niepełnosprawnością dostęp do świadczonych powszechnych usług pocztowych między innymi poprzez dostosowanie placówek do możliwości poruszania się w nich osób z niepełnosprawnością, doręczanie osobom z niepełnosprawnością ruchową przesyłek rejestrowanych, przyjmowanie od osoby z niepełnosprawnością przesyłki w jej miejscu zamieszkania.

Szczegółowych informacji udzielają placówki pocztowe.

13.8. Usługi telekomunikacyjne

Operatorzy świadczący usługi telekomunikacyjne o charakterze powszechnym mają obowiązek zapewnić osobom z niepełnosprawnością dostęp do świadczonych przez siebie usług powszechnych między innymi poprzez dostosowanie placówek do możliwości poruszania się w nich osób z niepełnosprawnością, udostępnianie cennika i regulaminu świadczeń przy użyciu dużej czcionki bądź w formie elektronicznej

w formie tekstowym, oferowanie osobom z niepełnosprawnością aparatów telefonicznych przystosowanych do używania ich przez te osoby.

Szczegółowych informacji udziela wybrany operator telekomunikacyjny.

13.9. Abonament RTV

Zwolnienie z opłat abonamentu RTV przysługuje osobom z niepełnosprawnością na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności bądź na podstawie innego dokumentu uprawniającego do zwolnienia oraz na podstawie dowodu osobistego.

Aby uzyskać zwolnienie z opłat abonamentowych, należy udać się do urzędu pocztowego.

13.10. Kultura i rozrywka

Większość poznańskich ośrodków kulturalno-rozrywkowych, np. kina, teatry, muzea, zoo, baseny miejskie, lodowiska, galerie, miejskie ośrodki sportu i rekreacji, oferuje ulgi osobom z niepełnosprawnością, które chcą skorzystać z ich oferty.

Szczegółowych informacji o ulgach w opłatach za bilety udzielają poszczególne ośrodki.

13.11. Opłata paszportowa

Osobom z niepełnosprawnością oraz ich małżonkom, będącym na ich wyłącznym utrzymaniu, przysługuje ulga w wysokości 50% stawki.

Szczegółowe informacje można uzyskać w:

Oddział Paszportów Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu

pl. Wolności 17

61-742 Poznań

tel. 61 854 10 31, 61 854 10 38

www.poznan.uw.gov.pl (zakładka: „Sprawy”, dalej „Paszporty”)

13.12. Pies asystujący i opłata za posiadanie psów

Osoba z niepełnosprawnością wraz z psem asystującym ma prawo wstępu do obiektów użyteczności publicznej, parków narodowych i rezerwatów przyrody, na plaże i kąpieliska, do środków transportu kolejowego, drogowego, lotniczego i wodnego oraz innych środków komunikacji publicznej.

Osoba z niepełnosprawnością ma prawo skorzystać z wyposażenia psa asystującego w uprzęż oraz certyfikatu potwierdzającego status psa asystującego i zaświadczenia o wykonaniu wymaganych szczepień weterynaryjnych.

Osoby z niepełnosprawnością są także zwalniane z opłat za posiadanie psa.

Szczegółowe informacje można uzyskać w:

Wydział Finansowy Urzędu Miasta Poznania

ul. Libelta 16/20, pok. 102

61-706 Poznań

tel. 61 878 44 30

13.13. Ulga w opłacie za żłobek

Rodzice wychowujący dziecko z niepełnosprawnością, posiadający dochód poniżej kryterium dochodowego z pomocy społecznej na osobę w rodzinie lub uczestniczący w programie aktywizacji zawodowej, mają prawo do ulgi 66% w opłacie za żłobek prowadzony przez Miasto Poznań.

Szczegółowych informacji udziela placówka, do której uczęszcza dziecko.

13.14. Dostęp do tłumacza języka migowego

Urząd Miasta Poznania zapewnia osobom doświadczającym trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się następujące wsparcie:

1. Bezpłatne usługi tłumacza języka migowego (w trakcie załatwiania sprawy urzędowej), w systemach:
  - polskiego języka migowego (PJM),
  - systemu językowo-migowego (SJM),
  - sposobu komunikowania się osób głuchoniewidomych (SKGON).
2. Dyżur tłumacza migowego w budynku Urzędu Miasta Poznania przy ul. K. Libelta 16/20, w każdy poniedziałek w godzinach od 15.00 do 17.00.
3. Urząd Miasta Poznania zapewnia realizację tej usługi za pośrednictwem zgłoszenia w POZnan*KONTAKT, stosując następujące kanały kontaktu z osobami głuchoniemymi:
  - tel. (pomoc osoby przybranej) 61 646 33 44,
  - SMS 783 944 112,
  - faks 61 878 46 30,
  - e-mail: bitcc@um.poznan.pl.

Szczegółowe informacje dotyczące nawiązania kontaktu z urzędem przez osoby doświadczające trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się dostępne są na stronie internetowej www.poznan.pl/kontakt (zakładka: „Języki: Braille’a/Migowy”).

13.15. Korespondencja urzędowa w piśmie punktowym Braille’a

Urząd Miasta udziela pomocy osobom niepełnosprawnym z dysfunkcją wzroku w załatwianiu spraw w Urzędzie Miasta poprzez zlecenie usługi polegającej na odczytywaniu i przedrukowywaniu pism

skierowanych do Urzędu Miasta w alfabecie Braille'a. Instruktor pisma punkowego zapewnia przygotowanie dwóch wersji pism:

- jednego w piśmie punktowym Braille'a,
- jednego w języku polskim w wersji papierowej lub elektronicznej do podpisania przez upoważnionego pracownika Urzędu odpowiedzialnego za udzielenie odpowiedzi do akt sprawy.

W przypadku skierowania do Urzędu Miasta korespondencji w piśmie punktowym Braille'a należy przekazać korespondencję do Wydziału Organizacyjnego lub zgłosić konieczność odczytania treści pisma za pośrednictwem zgłoszenia w POZnan*KONTAKT, stosując następujące kanały kontaktu:

- tel. (pomoc osoby przybranej) 61 646 33 44,
- SMS 783 944 112,
- faks 61 878 46 30,
- e-mail: bitcc@um.poznan.pl.

Opracowanie

dr Aneta Wojciechowska

Konsultacja

Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych

Urząd Miasta Poznania

ul. 3 Maja 46, 61-728 Poznań

www.poznan.pl

Wydawca

Wydawnictwo Miejskie Poznania

ul. Ratajczaka 44, 61-728 Poznań

www.wmposnania.pl

Redakcja

Cezary Omieljańczyk

Korekta

Anna Nowotnik

Projekt graficzny i skład

Studio Graficzne Wydawnictwa Miejskiego Poznania

Zdjęcie na okładce

Krystian Mrozek

Druk

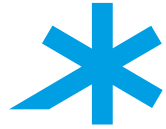
Zakład Poligraficzny Moś i Łuczak sp.j., ul. Piwna 1, 61-065 Poznań

Poznań 2015

© Copyright by Wydawnictwo Miejskie Poznania, Poznań 2015

ISBN 978-83-7768-140-4

Miasto Poznań
pl. Kolegiacki 17
61-841 Poznań
www.poznan.pl

Poznań 2015
ISBN 978-83-7768-140-4